

w sprawie uchwalenia Raportu za lata 2014-2015 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 814 ze zm.) w związku z art. 18 ust.2 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519 ze zm.) – Rada Powiatu w szczytnie uchwała, co następuje:

§ 1.

Uchwała się Raport za lata 2014-2015 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Szczytnie.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCA RADY

Jolanta Alicja Cielecka

Uzasadnienie

Zgodnie z aktualnie obowiązującym przepisem art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz.U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.), ustawodawca, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązał organy wykonawcze województw, powiatów i gmin do sporządzenia i przyjęcia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniających cele zawarte w strategiach rozwoju, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 383, 1250, 1948 i 1954 oraz 2017 r., poz. 5).

Wypełniając powyższy obowiązek ustawowy, Zarząd Powiatu w Szczytnie sporządził „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, który został przyjęty Uchwałą Nr III/22/2014 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 30 grudnia 2014 r. Dokument zawiera cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz wskazuje środki niezbędne do ich realizacji.

Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowi: „Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Przedstawiony Raport za lata 2014-2015 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały, jest pierwszym raportem z realizacji przedmiotowego dokumentu. Kolejny raport będzie ujmował lata 2016-2017 i zostanie wykonany do końca 2018 r.

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. Przyjęto, że obecny raport, podobnie jak raporty sporządzane do poprzednich powiatowych programów ochrony środowiska, służy ocenie realizacji zadań i celów ustalonych w obowiązującym programie oraz efektów powyższych działań, w kontekście stanu środowiska i wymagań prawnych, z uwzględnieniem przyjętych wskaźników monitoringu.

Zgodnie z art. 18 ust. 3 ustawy Prawo ochrony środowiska, niniejszy raport po przedstawieniu Radzie Powiatu w Szczytnie, winien być przekazany przez Zarząd Powiatu w Szczytnie Zarządowi Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

Szczytno, dnia: 31.05.2017 r.

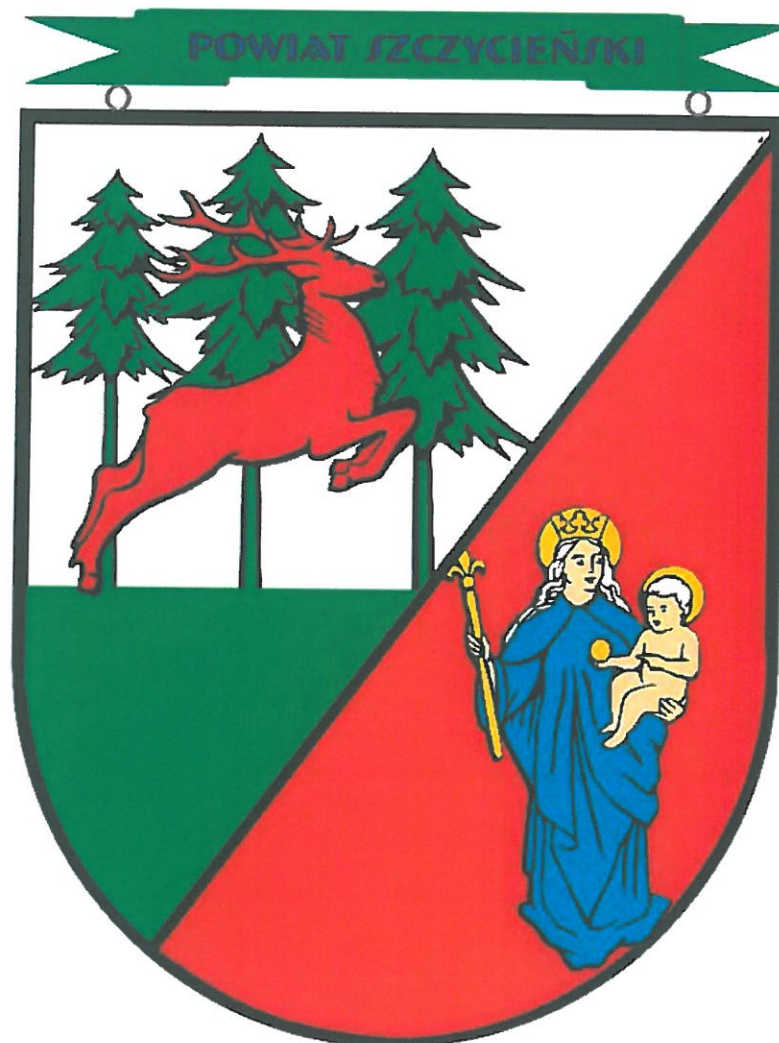
Załącznik

do Uchwały Nr XXV/182/2017

Rady Powiatu w Szczytnie

z dnia 28.06.2017 roku

POWIAT SZCZYCIEŃSKI

**Raport
za lata 2014-2015
z wykonania**

**PROGRAMU
OCHRONY ŚRODOWISKA
dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2017**

*z uwzględnieniem perspektywy
na lata 2018-2021*

Spis treści

1.	Wstęp	3
1.1.	Podstawa prawna.....	3
1.2.	Metoda opracowania	3
1.3.	Cele opracowania Raportu	4
1.4.	Okres i obszar objęty Raportem	4
2.	Streszczenie Raportu	5
3.	Ustalenia zawarte w Programie.....	6
3.1.	Priorytety i działania ekologiczne	6
3.2.	Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu 6	
3.2.1.	Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych	7
3.2.2.	Poprawa jakości środowiska	10
3.2.3.	Edukacja ekologiczna.....	20
3.3.	Stan zadań z zakresu ochrony środowiska, zrealizowanych w powiecie szczycieńskim	22
4.	Ocena uzyskanych efektów ekologicznych	58
5.	Ocena sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych działań.....	63
6.	Wnioski z realizacji Programu	64
7.	Spis tabel.....	65

1. Wstęp

1.1. Podstawa prawna

Zgodnie z art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.), ustawodawca, w celu realizacji polityki ochrony środowiska, zobowiązał organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy do sporządzenia odpowiednio wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, uwzględniając cele zawarte w strategiach, programach i dokumentach programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 383 z późn. zm.).

Wypełniając powyższy obowiązek ustawowy, Zarząd Powiatu w Szczytnie sporządził trzeci już z kolei powiatowy program ochrony środowiska, noszący tytuł: „Program Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczyckiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021”, zwany dalej Programem. Dokument ten zgodnie z art. 18 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska, został przyjęty Uchwałą Nr III/22/2014 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 30 grudnia 2014 r. Program zawiera cele i priorytety ekologiczne wraz z wyszczególnieniem rodzaju i harmonogramu działań proekologicznych oraz wskazuje środki niezbędne do ich realizacji.

Przepis art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, stanowi: „Z wykonania programów organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.”

Niniejsze opracowanie pt. „Raport za lata 2014-2015 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczyckiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021””, zwane dalej Raportem jest trzecim z kolei dokumentem z realizacji dotychczas uchwalonych przez Radę Powiatu w Szczytnie trzech programów ochrony środowiska, a pierwszym opracowaniem dotyczącym aktualnie obowiązującego Programu.

1.2. Metoda opracowania

Przepisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie określają wymagań dotyczących zakresu i formy raportu z wykonania powiatowego programu ochrony środowiska. W związku z tym przyjęto, że obecny Raport, podobnie jak poprzednie, ma służyć ocenie

realizacji zadań i celów ustalonych w obowiązującym Programie oraz efektów powyższych działań, w kontekście stanu środowiska i wymagań prawnych, z uwzględnieniem przyjętych wskaźników oceny jego realizacji.

W pracach wykorzystano dane i informacje będące w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Szczytnie, głównie Wydziału Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska oraz pozyskane z wybranych instytucji i jednostek działających na terenie powiatu. Bazowano na materiałach uzyskanych między innymi z: Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Olsztynie, Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie, Zarządu Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie, Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, miast i gmin położonych na terenie powiatu, Nadleśnictw działających w granicach powiatu, Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie, ENERGA-OPERATOR SA. W Raporcie uwzględniono także ogólnie dostępne informacje dotyczące środowiska, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

1.3. Cele opracowania Raportu

Celem Raportu jest:

- ocena realizacji działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie,
- ocena stanu realizacji zadań prowadzonych przez różne podmioty na terenie powiatu,
- ocena sposobu i źródeł finansowania zrealizowanych zadań,
- ocena stopnia realizacji zadań z uwzględnieniem wskaźników oceny realizacji Programu.

1.4. Okres i obszar objęty Raportem

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od dnia: 01.01.2014 r. do dnia: 31.12.2015 r. Niniejsze opracowanie zawiera informacje dotyczące zadań zrealizowanych na terenie powiatu przez różne podmioty, w zakresie ochrony:

- zasobów wodnych,
- powietrza atmosferycznego,
- zasobów złóż kopalin, przyrody i jej zasobów,
- ochrony przed hałasem i przed skutkami poważnych awarii,
- rozwoju infrastruktury technicznej ochrony środowiska,
- edukacji ekologicznej,

- wykorzystania instrumentów finansowych i organizacyjnych w realizacji polityki ekologicznej.

2. Streszczenie Raportu

Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy Prawo ochrony środowiska, z wykonania programów ochrony środowiska organ wykonawczy województwa, powiatu i gminy sporządza co 2 lata raporty, które przedstawia się odpowiednio sejmikowi województwa, radzie powiatu lub radzie gminy.

Niniejsze opracowanie pt. „Raport za lata 2014-2015 z wykonania „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczygieńskiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021””, jest trzecim z kolei dokumentem z realizacji dotychczas uchwalonych przez Radę Powiatu w Szczytnie trzech programów ochrony środowiska, a pierwszym opracowaniem dotyczącym aktualnie obowiązującego Programu.

Przy opracowywaniu przedmiotowego Raportu wykorzystano dane będące w posiadaniu Starostwa Powiatowego w Szczytnie oraz informacje uzyskane od wybranych instytucji i jednostek działających na terenie powiatu oraz ogólnie dostępne, publikowane przez Główny Urząd Statystyczny.

Podstawowym celem Raportu jest ocena prowadzonych działań pod kątem ich zgodności z celami wyznaczonymi w Programie.

Raport z wykonania Programu obejmuje okres od dnia: 01.01.2014 r. do dnia: 31.12.2015 r.

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników oceny jego realizacji, stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2014-2015, w ogólnym ujęciu, można uznać jako dobry.

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła na sformułowanie następujących wniosków:

- w latach 2014-2015 była wykonywana w stopniu zadowalającym zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie.

3. Ustalenia zawarte w Programie

3.1. Priorytety i działania ekologiczne

Dla Powiatu Szczycieńskiego celem strategicznym w zakresie ochrony środowiska jest:

**„Dobry stan środowiska naturalnego
umożliwiający zrównoważony rozwój powiatu szczycieńskiego.”**

W Programie określono również następujące cele i priorytety, niezbędne do osiągnięcia wyznaczonego celu:

I. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych

1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego
2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt
3. Zachowania wysokich walorów krajobrazowych
4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych

II. Poprawa jakości środowiska

1. Ochrona jakości wód
2. Ochrona powierzchni ziemi
3. Czyste powietrze
4. Bioróżnorodność

III. Edukacja ekologiczna

1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu

3.2. Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu

W Programie obok celów i priorytetów niezbędnych do ich osiągnięcia, zostały również wskazane do realizacji zadania podstawowe (działania) i zadania szczegółowe (przedsięwzięcia), ujęte w trzech częściach:

I. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów przyrodniczych

II. Poprawa jakości środowiska

III. Edukacja ekologiczna

Dla każdego przedsięwzięcia określono termin jego realizacji, jednostki realizujące (najczęściej kilka) oraz źródła finansowania. Wśród jednostek realizujących, w zależności od rodzaju przedsięwzięcia, dominują: jednostki samorządu terytorialnego, administracja państwowa, Lasy Państwowe, zarządcy dróg i użytkownicy (gruntów, obiektów itp.).

3.2.1. Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

I. OCHRONA I RACJONALNE WYKORZYSTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Realizacja zadania w okresie 2014-2015	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego</i>				
	stosowanie instrumentów prawno-ekonomicznych (opłaty, kary, skuteczniejsze kontrole) oraz ich egzekwowanie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budget państwa, budgety samorządów
	zagspodarowanie przestrzenne z bezwzględny uwzględnieniem wymogów ochrony środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	aktualizacja dokumentów strategicznych pod kątem wymagań ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony krajobrazu, ze szczególnym uwzględnieniem konieczności zachowania i tworzenia korytarzy ekologicznych	zadanie ciągłe	JST	budgety samorządów
	ochrona linii brzegowych zbiorników wodnych, w szczególności poprzez konsekwentne utrzymywanie wokół jezior i rzek stref ochronnych zagspodarowanych trwałą zielenią oraz niezabudowanych a także zakaz zabudowy letniskowej w bezpośrednim sąsiedztwie wód	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	środki własne użytkowników budgety samorządów, budget państwa, budget państwa, instrumenty finansowe UE
	zapobieganie stwarzaniu kolejnych barier ekologicznych, likwidowanie już istniejących	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników, banki
	planowanie przeznaczania terenów pod rekreację oraz infrastrukturę turystyczną w sposób nienaruszający walorów środowiska i krajobrazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, budget państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	tereny przeznaczone pod turystykę i rekreację oraz masowo odwiedzane powinny być kompleksowo wyposażone w niezbędną infrastrukturę sanitarną oraz służącą zagspodarowaniu odpadów	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budgety samorządów, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola turystyki i wypoczynku, szczególnie na terenach o dużej wartości przyrodniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	na obszarach najcenniejszych przyrodniczo dopuszczanie ruchu turystycznego tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika – kontrolowana turystyka kwalifikowana	zadanie ciągłe	JST, Lasy Państwowe, użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, krajowe fundusze ekologiczne, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych wraz z informacjami o regulaminie, obowiązujących przepisach i karach za ich naruszenie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	pełna, egzekwowalna odpowiedzialność organizatorów za imprezy masowe na wolnym powietrzu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników
<i>Cel 2. Zachowanie istniejącego świat roślin i zwierząt</i>				
	ochrona terenów przyrodniczo cennych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ochrona ekosystemów wodnych, w tym wprowadzenie zakazu znaczących zmian stosunków wodnych na obszarach przyrodniczo cennych (obszary chronionego krajobrazu, rezerwaty przyrody)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	zachowanie równowagi gatunkowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych							
	niedopuszczanie do trwałych zmian rzeźby terenu na dużych powierzchniach	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników			
	lokalizacja ferm wielkotowarowych uzależniona od spełniania przepisów środowiskowych, limitowanie wielkości obsady obszarem posiadanych gruntów, warunkującym pełne zagospodarowanie odchodów zwierzęcych i dobrostan zwierząt. Niedopuszczalna jest kolizja lokalizacji z wymogami w zakresie ochrony środowiska, ochrony przyrody, oddziaływania na wody powierzchniowe, gruntowe, podziemne, gleby i powietrze	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników			
	umożliwienie lokalizowania wysokich budowli (np. maszty telefontyczne) tylko poza terenami o najwyższych walorach krajobrazowych z wykorzystaniem istniejącej infrastruktury oraz uwarunkowanie prowadzenia inwestycji limiowych sposobem najmniej kolidującym z krajobrazem	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników			
	dążenie do harmonii zabudowy z krajobrazem, preferowanie budo wnictwa o charakterze tradycyjnym i regionalnym	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników			
Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych							
	racjonalne zużycie wód, materiałów i energii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników			
	uruchomienie programów oszczędzania wody, w tym ograniczenie zużycia wody do celów przemysłowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			

3.2.2. Poprawa jakości środowiska

II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA

Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła Finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Ochrona jakości wód</i>				
	rozwój infrastruktury dla ochrony środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne,
	modernizacja oczyszczalni ścieków oraz tworzenie warunków do budowy oczyszczalni przydomowych i przyzagrodowych, gdy nie ma możliwości przyłączenia do zbiorowej sieci kanalizacyjnej lub jest to nieuzasadnione ekonomicznie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wyposażenie sieci kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające	zadanie ciągłe	JST zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rekultywacja zdegradowanych ekosystemów wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne,

	prawidłowa modernizacja istniejących i likwidacja nieczynnych ujęć wody	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	rozbudowa systemu małej retencji	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	renaturyzacja obszarów wodno-błotnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wzmocnienie systemu monitoringu i kontroli wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania wymagań stref ochronnych wód podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, środki własne użytkowników
	ochrona stref litoralowych zbiorników wodnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zminiejszanie tzw. spływów obszarowych z obszarów wiejskich	zadanie ciągłe	JST Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	skuteczne zabezpieczenie przed umyślnym lub nieświadomym zatruciem wód powierzchniowych i podziemnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	budowa i utrzymanie spójnego systemu ochrony przeciwpowodziowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wspólne działania z gminami i ich związkami w celu usprawnienia i unowocześnienia gospodarki wodno-ściekowej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy publiczno-prywatne, banki	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne
<i>Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi</i>				
	ograniczanie powstawania odpadów u źródła	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	segregacja i selektywna zbiórka odpadów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	organizowanie punktów zbiórki makulatury, stłuczki szklanej, puszek aluminiowych itp. oraz punktu odbioru odpadów niebezpiecznych z posesji prywatnych i użyteczności publicznej	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	modernizacja istniejących składowisk w zakresie niezbędnym do ich prawidłowego zamknięcia i rekultywacji	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	likwidacja nielegalnych wysypisk odpadów	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	właściwe zagospodarowanie odpadów medycznych	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, środki własne użytkowników, banki
	kontrola i monitoring systemu zagospodarowania chemikaliów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	uregulowanie postępowania z odpadami motoryzacyjnymi przez osoby fizyczne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ochrona gleb przed degradacją	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	rekultywacja gruntów zdegradowanych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	ograniczenie degradacji gleb przez górnictwo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	właściwe użytkowanie rolnicze gleb, w tym odpowiednie nawożenie i stosowanie ze środków ochrony roślin	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników
	zapobieganie zanieczyszczenia metalami ciężkimi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	stosowanie fitomelioracji, zalesień gruntów nieprzydatnych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	zachowywanie odpowiedniego odczynu gleb	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	prowadzenie obserwacji zmian chemizmu gleb, a w szczególności koncentracji metali ciężkich w glebach użytkowanych rolniczo	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	ograniczenie przeznaczania gleb o wysokich klasach bonitacyjnych na cele nierolne i nieleśne	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	poprawianie wartości użytkowej gleb oraz zapobieganie obniżaniu ich produktywności przez stosowanie odpowiednich zabiegów technicznych i agrotechnicznych	zadanie ciągłe	użytkownicy	środki własne użytkowników
<i>Cel 3. Czyste powietrze</i>	wprowadzanie odnawialnych źródeł energii, ze szczególnym uwzględnieniem biomasy	zadanie ciągłe	JST użytkownicy administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	działania pomagające zakładać plantacje roślin energetycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	analiza zasobów i potencjalnych możliwości rozwoju odnawialnych źródeł energii na terenie powiatu	zadanie ciągłe	JST użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, banki
	promowanie stosowania lepszej jakości paliw oraz paliw niskoemisyjnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	stosowanie instalacji wysokosprawnych i nowych, przyjaznych dla środowiska technologii	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki

	budowa nowych urządzeń ograniczających emisję, tam gdzie nie można ograniczyć zanieczyszczeń do powietrza w inny sposób	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	termomodernizacja budynków	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	działania ograniczające zużycie energii, w tym elektrycznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	ograniczenia w transporcie tranzytowym przez zwartą zabudowę	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	budowa ekranów akustycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
	nakładanie obowiązków ograniczania hałasu przemysłowego środkami technicznymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

	lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na poziom hałasu poza terenami zabudowanymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	kontrola przestrzegania ustaleń na akwenach objętych zakazem stosowania jednostek pływających z silnikami spalinowymi	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów budżet państwa, instrumenty finansowe UE
	budowa ścieżek rowerowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	wspieranie transportu przyjaznego dla środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne
	dbałość o stan czystości terenów zabudowanych (wtórna emisja nieorganizowana z zapylnych ulic potęgowana przez ruch pojazdów)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	eliminacja zagrożeń spowodowanych emisją elektromagnetyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, partnerstwo publiczno-prywatne, banki
	monitoring i kontrola urządzeń powodujących emisję elektromagnetyczną	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, środki własne użytkowników

<i>Cel 4. Bioróżnorodność</i>							
	zachowanie siedlisk oraz miejsc rozrodu gatunków chronionych i rzadkich	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			
	objęcie ochroną prawną cennych obszarów przyrodniczych lub podniesienie rangi formy ochrony	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne,			
	czynna ochrona cennych gatunków flory i fauny	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			
	renaturyzacja zniszczonych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			
	wspieranie programu restytucji gatunków rodzimych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			
	zahamowanie inwazyjnego rozprzestrzeniania się gatunków obcych (m.in. rak przegowany, norka amerykańska)	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników			
	preferowanie prowadzenia zarybień materiałem z tego samego dorzecza	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki			

	powiększanie arealu lasów, szczególnie na gruntach marginalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	utrzymywanie odpowiedniej kondycji lasów	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w oparciu o dobre i aktualne plany urzędzeniowe oraz inne dokumenty w tym zakresie	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wprowadzanie odnowień naturalnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników

3.2.3. Edukacja ekologiczna

III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Zadania (działania) podstawowe	Zadania szczegółowe (przedsięwzięcia)	Termin realizacji	Jednostki realizujące	Źródła finansowania
1	2	3	4	5
<i>Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu</i>				
	prowadzenie i wspieranie akcji edukacji dorosłych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wyszkolenie kompetentnych przewodników ekoturystycznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, środki własne użytkowników
	opracowanie programów edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	szkolenia urzędników, akcje informacyjne dla radnych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	wytyczanie i zarządzanie ścieżek dydaktycznych, rowerowych, pieszych, kajakowych, punktów widokowych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe zarządcy dróg użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
	popularyzacja ochrony przyrody	zadanie ciągłe JST	administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników banki

tworzenie lokalnych ośrodków edukacji ekologicznej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
organizacja warsztatów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
organizacja i wspieranie konkursów, olimpiad, turniejów ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
organizacja festynów i imprez poświęconych ochronie środowiska	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
popularyzacja ochrony środowiska i przyrody w lokalnych środkach masowego przekazu	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników, banki
wspieranie kółek ekologicznych	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników
podniesienie znaczenia edukacji ekologicznej w działalności samorządów, m.in. coroczne zaplanowanie budżetu na edukację ekologiczną	zadanie ciągłe	JST	budżety samorządów
upowszechnianie zasad dobrej praktyki rolniczej zgodnie z Kodeksem Dobrej Praktyki Rolniczej	zadanie ciągłe	JST administracja państwowa Lasy Państwowe użytkownicy	budżety samorządów, budżet państwa, instrumenty finansowe UE, krajowe fundusze ekologiczne, środki własne użytkowników

3.3. Stan zadań z zakresu ochrony środowiska, zrealizowanych w powiecie szczycieńskim

W latach 2014-2015, podjęto na terenie powiatu szczycieńskiego szereg działań mających na celu budowę i rozbudowę funkcjonującego systemu infrastruktury ochrony środowiska. Bazując między innymi na informacji o dotacjach i pożyczkach udzielnych w latach 2014 i 2015 beneficjentom z terenu powiatu szczycieńskiego przez Wojewódzki Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie, można stwierdzić, że w powyższym okresie zostały zrealizowane zadania w następującym zakresie: ochrony wód, gospodarki wodnej i gospodarki wodno-ściekowej, ochrony ziemi, w tym usuwania wyrobów zawierających azbest, ochrony atmosfery, w tym wykorzystania odnawialnych źródeł energii, ochrony przyrody, monitoringu środowiska, nadzwyczajnego zagrożenia środowiska, głównie poprzez doposażenie jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, bezpieczeństwa ekologicznego oraz edukacji ekologicznej.

Ochrona i racjonalne użytkowanie zasobów naturalnych

Działania administracyjne odnoszące się do terenu powiatu szczycieńskiego, w tym decyzje wydawane przez organy administracji publicznej w związku z realizacją przedsięwzięć i korzystaniem ze środowiska przez różne podmioty, zapewniały ochronę poszczególnych elementów środowiska i racjonalne użytkowanie jego zasobów naturalnych.

Starosta Szczycieński, działając zgodnie z właściwością, w okresie objętym Raportem, prowadził następujące działania i wydał następujące decyzje administracyjne, dotyczące ochrony poszczególnych elementów środowiska i racjonalnego użytkowania zasobów naturalnych:

ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 788)

Zgodnie z przepisami ustawy o lasach, prowadzenie trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, której niezbędnym elementem są uproszczone plany urządzenia lasu i inwentaryzacje stanu lasów, jest elementem koniecznym do urzeczywistnienia zasady zrównoważonego rozwoju, jak również przejawem racjonalnego kształtowania środowiska.

Brak powyższych dokumentów uniemożliwia Nadleśniczym prawidłowe prowadzenie nadzoru nad lasami, zgodnie z zawartymi porozumieniami. Zarówno

uproszczone plany urządzenia lasu jak i inwentaryzacje stanu lasów sporządza się na okres 10 lat.

Do dnia: 31.12 2003 r., stosownie do obowiązującego wówczas przepisu art. 5 ust. 1a ustawy o lasach, starosta sprawujący nadzór nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własność Skarbu Państwa, na realizację tego zadania otrzymywał dotację celową z budżetu państwa. Od dnia: 01.01.2004 r., sprawowanie przedmiotowego nadzoru należy do zadań własnych starosty.

Zgodnie z nieobowiązującym już art. 79 ust. 2 pkt 1 ustawy o lasach, wojewoda w okresie 5 lat od dnia wejścia w życie ustawy o lasach, obowiązany był do opracowania nowych lub uzupełnienia istniejących planów urządzenia lasów w odniesieniu do lasów stanowiących własność osób fizycznych, który to obowiązek nie został wykonany przez wojewodę.

W związku z powyższym, Starosta Szczycieński, w miarę posiadanych środków finansowych, poczynszy od 2011 r. wykonuje przedmiotowe opracowania.

Na podstawie art. 5 ust. 3 ustawy o lasach, Starosta Szczycieński powierzył w drodze porozumienia Nadleśniczym Lasów Państwowych prowadzenie w jego imieniu spraw z zakresu nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa.

W poszczególnych latach analizowanego okresu, nadzorem było objętych:

- 2014 r. – 5042,6247 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, przy stawce jednostkowej 16,00 zł/ha. Powierzchnia lasów przekazanych w 2014 r. w nadzór nad gospodarką leśną poszczególnym Nadleśniczym Lasów Państwowych wynosiła: Jedwabno – 190,3633 ha, Korpele – 1380,7518 ha, Olsztyn – 192,9311 ha, Spychowo – 1529,4868, Szczytno – 914,9134 ha, Strzałowo – 35,7289 ha i Wielbark – 798,4494 ha.
- 2015 r. – 4991,5592 ha lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, przy stawce jednostkowej 16,00 zł/ha. Powierzchnia lasów przekazanych w 2015 r. w nadzór nad gospodarką leśną poszczególnym Nadleśniczym Lasów Państwowych wynosiła: Jedwabno – 190,3633 ha, Korpele – 1383,4596 ha, Olsztyn – 192,9311 ha, Spychowo – 1565,3038 ha, Szczytno – 899,2300 ha, Strzałowo – 35,7289 ha i Wielbark – 724,5425 ha.

Całkowity koszt powierzenia przez Starostę Szczycieńskiego Nadleśniczym Lasów Państwowych nadzoru nad gospodarką leśną w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa, wyniósł w 2014 r. – 80681,99 zł i w 2015 r. – 79864,94 zł.

W 2014 r. Powiat Szczycieński zlecił wykonanie inwentaryzacji stanu lasów dla 1800,54 ha lasów za kwotę brutto 53962,19 zł. Na koniec 2014 r. powierzchnie leśne położone na terenie powiatu szczycieńskiego, które posiadały dokumentacje niezbędne do prowadzenia trwale zrównoważonej gospodarki leśnej w lasach niestanowiących własności Skarbu Państwa stanowiły łącznie 4520,02 ha.

W 2015 r. Powiat Szczycieński nie wykonywał inwentaryzacji stanu lasów ani uproszczonych planów urządzenia lasu.

W ramach porozumień zawartych przez Starostę Szczycieńskiego z Nadleśniczymi Lasów Państwowych na podstawie art. 14 ust. 8 ustawy o lasach, w analizowanych latach dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych na gruntach rolnych położonych na terenie powiatu szczycieńskiego, dla zalesień wykonanych na podstawie przepisów o wspieraniu rozwoju obszarów wiejskich ze środków pochodzących z Sekcji Gwarancji Europejskiego Funduszu Orientacji i Gwarancji Rolnej w ramach działania „Zalesianie gruntów rolnych oraz zalesianie gruntów innych niż rolne”, objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013, przy stawce jednostkowej 50,00 zł/ha. Obowiązek wynika z art. 14 ust. 7 ustawy o lasach.

W 2014 r. dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych w 2010 r. dla łącznej powierzchni 29,3200 ha, w tym: 10,5300 ha na terenie Nadleśnictwa Szczytno, 3,8200 ha na terenie Nadleśnictwa Spychowo, 3,4800 ha na terenie Nadleśnictwa Korpele, 10,0600 ha na terenie Nadleśnictwa Jedwabno i 1,4300 ha na terenie Nadleśnictwa Wielbark.

W 2015 r. dokonano oceny udatności upraw leśnych założonych w 2011 r. dla łącznej powierzchni 9,2236 ha, w tym: 8,3136 ha na terenie Nadleśnictwa Korpele i 0,9100 ha na terenie Nadleśnictwa Spychowo.

Dane o powierzchniach zalesionych gruntów rolnych na podstawie ww. przepisów uzyskano z Regionalnych Biur Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, właściwych dla miejsca zamieszkania właścicieli zalesionych gruntów.

**ustawa z dnia 13 października 1995 r. - Prawo łowieckie
(tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 2168 z późn. zm.)**

Zgodnie z art. 29 ust. 1 pkt 2 ustawy Prawo łowieckie, w kompetencji starosty jest wydzierżawianie polnych obwodów łowieckich (grunty leśne stanowią mniej niż 40 % ogólnej powierzchni obszaru), na wniosek Polskiego Związku Łowieckiego po zasięgnięciu opinii wójta/burmistrza oraz właściwej izby rolniczej.

W latach 2014 i 2015 Starosta Szczycieński wydierżawiał polne obwody łowieckie następującym kołom łowieckim PZŁ działającym na terenie powiatu: KŁ Knieja Szczytno, KŁ Ryś Dźwierzuty, KŁ Świt Pasym, KŁ Sokół Szczytno, KŁ Olszynka Węgrów, KŁ Żbik Szczytno, KŁ Żbik Warszawa. Umowy dzierżawy obejmowały łącznie powierzchnię użytkową 61138 ha, w tym część powierzchni była położona poza granicami powiatu szczycieńskiego i tak: 1462 ha – w gminie Biskupiec, 119 ha – w gminie Purda, 43 ha – w gminie Myszyniec i 24 ha – w gminie Barczewo. Największą powierzchnię wydierżawiało KŁ Żbik Szczytno (13589 ha), najmniejszą – KŁ Olszynka Węgrów (3811 ha).

Stosownie do stanowiska Departamentu Prawnego Ministerstwa Środowiska zawartego w piśmie znak: DP-024-27/20611/13/CCh z dnia: 05.06.2013 r. oraz opinii prawnej z dnia: 13.11.2013 r. sporządzonej przez Kancelarię Radcy Prawnego Marcina Adamczyka z Olsztyna, począwszy od roku gospodarczego 2014/2015 czynsz dzierżawny naliczany jest w oparciu o cenę żyta uchwaloną przez rady poszczególnych gmin dla podatku rolnego, a nie jak w latach wcześniejszych, w oparciu o cenę żyta ogłaszaną dla podatku rolnego w komunikacie Prezesa GUS.

**ustawa z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie śródlądowym
(tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 652)**

Zgodnie z przepisami ustawy o rybactwie śródlądowym, w kompetencji starosty jest m. in. wydawanie kart wędkarskich i kart łowiectwa podwodnego (art. 7 ust. 5 ustawy) oraz rejestracja sprzętu pływającego służącego do połowu ryb (art. 20 ust. 3 ustawy), dla zainteresowanych osób zamieszkałych na terenie powiatu szczycieńskiego.

W 2014 r. wydano 281 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 88 szt. sprzętu pływającego służącego do połowu ryb.

W 2015 r. wydano 231 szt. kart wędkarskich i zarejestrowano 104 szt. sprzętu pływającego służącego do połowu ryb.

Ponadto, stosownie do przepisów ustawy o rybactwie śródlądowym, Starosta Szczycieński w analizowanych latach wydał po 3 zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łozyska wody płynącej (art.17a ust. 1 ustawy).

Zgodnie z zapisami Regulaminu Społecznych Straży Rybackich działających na terenie powiatu szczycieńskiego (część I § 1 ust. 5), stanowiącego załącznik do Uchwały Nr X/62/99 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 18 listopada 1999 r. w sprawie wyrażenia zgody na utworzenie Społecznych Straży Rybackich, zmienionej Uchwałą Nr 230/XXVI/2005 Rady

Powiatu w Szczytnie z dnia 29 grudnia 2005 r., Starosta Szczycieński w 2014 r. wydał 17 szt., a w 2015 r. - 23 szt. nowych legitymacji strażników Społecznych Straży Rybackich. W latach 2014-2015 na terenie powiatu szczycieńskiego działały 3 Społeczne Straże Rybackie utworzone przez uprawnionych do rybactwa: Kompanię Mazurską Pasym Spółkę z o.o. z siedzibą w Pasymiu przy ul. Wypoczynkowej 2 (14 strażników w 2014 r. i 16 strażników w 2015 r.), Okręg Mazowiecki Polskiego Związku Wędkarskiego w Warszawie Zakład Rybacki Janowo 1 (30 strażników w 2014 r. i 28 strażników w 2015 r.), Polski Związek Wędkarski Zarząd Okręgu w Olsztynie przy ul. Bałtyckiej 2 (12 strażników w 2014 r. i 11 strażników w 2015 r.).

Regulacje prawne określające warunki korzystania ze środowiska, wydane przez Starostę Szczycieńskiego w latach 2014-2015, w oparciu o niżej wymienione ustawy:

**ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska
(tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 519 z późn. zm.)**

Rok 2014

- 2 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- 15 zgłoszeń instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, w tym 12 zgłoszeń instalacji emitujących pola elektromagnetyczne i 3 zgłoszenia instalacji z uwagi na emisję gazów lub pyłów do powietrza,
- 2 decyzje zmieniające pozwolenie zintegrowane,
- 2 decyzje zmieniające oznaczenie prowadzącego instalację.

Rok 2015:

- 4 pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza,
- 2 pozwolenia na wytwarzanie odpadów, w tym 1 pozwolenie uwzględniające przetwarzanie odpadów,
- 34 zgłoszenia instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, w tym 33 zgłoszenia instalacji emitujących pola elektromagnetyczne i 1 zgłoszenie instalacji z uwagi na emisję gazów lub pyłów do powietrza,
- 2 decyzje zmieniające oznaczenie prowadzącego instalację, w tym 1 decyzja dotycząca instalacji emitującej gazy i pyły do powietrza i 1 decyzja dotycząca instalacji na wytwarzanie odpadów,
- 1 postanowienie odmawiającą wszczęcia postępowania w zakresie zmiany nazwy prowadzącego instalację emitującą gazy i pyły do powietrza.

**ustawa z dnia 28 kwietnia 2011 r.
o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
(Dz. U. z 2011 r. Nr 122, poz. 695 z późn. zm)
obowiązująca do dnia: 08.12.2015 r.**

**ustawa z dnia 12 czerwca 2015 r.
o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych
(Dz. U. z 2015 r., poz. 1223 z późn. zm)
obowiązująca od dnia: 09.12.2015 r.**

Rok 2014:

- 1 zezwolenie na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z instalacji.

Rok 2015:

- 1 decyzja zmieniająca zezwolenie na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych z instalacji ciepłowni.

**ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach
(Dz. U. z 2016 r., poz. 1987 z późn. zm.)**

Rok 2014:

- 6 pozwoleń na wytwarzanie odpadów,
- 8 zezwoleń na transport odpadów,
- 2 zezwolenia na przetwarzanie odpadów,
- 3 zezwolenia na zbieranie odpadów
- 5 postanowień dotyczących obowiązujących lub wnioskowanych regulacji prawnych w zakresie wytwarzania i gospodarowania odpadami.

Rok 2015:

- 7 zezwoleń na transport odpadów,
- 4 zezwolenia na przetwarzanie odpadów,
- 8 zezwoleń na zbieranie odpadów.

ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. - Prawo wodne
(tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 469 z późn. zm.)

Rok 2014:

- 29 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych, w tym 19 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie pomostów, 1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie stawu i 1 postanowienie w tym zakresie, 8 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie innych urządzeń wodnych oraz 1 pozwolenie wodnoprawne na przebudowę urządzenia wodnego (rowu),
- 17 pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód,
- 1 decyzja wygaszająca pozwolenie wodnoprawne,
- 2 decyzje umarzające postępowanie o wydanie pozwolenia wodnoprawnego,
- 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego,
- 1 pozwolenie wodnoprawne na użytkowanie wody z rowu dla zalania stawów rybnych,
- 1 decyzja określająca udział w kosztach utrzymania odbiornika ścieków,
- 9 pozwoleń wodnoprawnych na prowadzone przez wody powierzchniowe inwestycje liniowe i 1 postanowienie w tym zakresie,
- 1 decyzja ustalającą linię brzegu dla ciek naturalnego.

Rok 2015

- 26 pozwoleń wodnoprawnych na wykonanie urządzeń wodnych, w tym 24 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie pomostów, 1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie stawu, 1 pozwolenie wodnoprawne na wykonanie innych urządzeń wodnych,
- 2 decyzje o legalizacji urządzeń wodnych,
- 2 postanowienia o ustaleniu opłaty za legalizację urządzeń wodnych,
- 5 pozwoleń wodnoprawnych na szczególne korzystanie z wód,
- 4 pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych i na szczególne korzystanie z wód,
- 3 decyzje wygaszające pozwolenia wodnoprawne,
- 3 decyzje o umorzeniu postępowania o wydanie pozwolenia wodnoprawnego,
- 1 postanowienie o podjęciu z urzędu postępowania w sprawie wydania pozwolenia wodnoprawnego,

- 1 postanowienie o odmowie wszczęcia postępowania w sprawie wydania decyzji zmieniającej oznaczenie prowadzącej instalację w pozwoleniu wodnoprawnym,
- 1 decyzja określająca udział w kosztach utrzymywania odbiornika ścieków,
- 3 pozwolenia wodnoprawne na prowadzone przez wody powierzchniowe inwestycje liniowe i 1 decyzja o umorzeniu postępowania w tym zakresie,
- 7 decyzji ustalających linię brzegu, w tym 6 decyzji ustalających linię brzegu dla cieków naturalnych i 1 decyzja ustalająca linię brzegu dla jeziora.

Ponadto, w 2014 r. prowadzono 7 postępowań administracyjnych, a w 2015 r. prowadzono 4 postępowania administracyjne dotyczące nadzoru nad działalnością spółek wodnych działających na terenie powiatu. Zarówno w 2014 r., jak i w 2015 r., przedstawiciel Starosty Szczycieńskiego uczestniczył w walnym zgromadzeniu Gminnej Spółki Wodnej w Świątajnie, która jako jedyna z terenu powiatu szczycieńskiego podlega nadzorowi prawnemu Starosty Szczycieńskiego. Nadzór ten sprowadzał się do sprawdzania, czy uchwały organów spółki wodnej nie są sprzeczne z prawem lub statutem. Pozostałe gminne spółki wodne działające na terenie powiatu w latach: 2014 i 2015 były zrzeszone w Związku Spółek Wodnych w Szczytnie, nad którym nadzór prawny sprawował Marszałek Województwa Warmińsko-Mazurskiego.

W analizowanym okresie, w ramach uprawnień Starosty Szczycieńskiego w zakresie egzekwowania od zainteresowanych właścicieli gruntów obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, w 2014 r. odbyło się 12 wyjazdów w teren, a w 2015 r. - 7 wyjazdów w teren, celem ustalenia stanu faktycznego na gruncie, niezbędnego do podjęcia stosownych czynności administracyjnych w stosunku do zainteresowanych właścicieli gruntów, którzy nie wykonują przedmiotowego obowiązku, nałożonego na nich przepisem art. 77 ust. 1 ustawy Prawo wodne.

Egzekwowanie przez Starostę Szczycieńskiego obowiązku utrzymywania urządzeń melioracji szczegółowych przez zainteresowanych właścicieli gruntów utrudnione było przede wszystkim z uwagi na:

- Pozostawienie w ewidencji urządzeń melioracji wodnych i zmeliorowanych gruntów prowadzonej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego urządzeń melioracji wodnych szczegółowych, które nie pełnią już swojej funkcji, np. z uwagi na ich zużycie w takim stopniu, że prace obejmujące swoim zakresem bieżącą ich konserwację nie są w stanie przywrócić ich funkcjonowania lub pozostawienie w ww. ewidencji urządzeń na gruntach, które nie są już użytkowane rolniczo. W pierwszym przypadku wskazana jest odbudowa urządzeń melioracji wodnych szczegółowych z uwzględnieniem

wymogów ochrony przyrody z uwagi na fakt, że przewarżająca ich część położona jest w obszarach objętych różnymi formami ochrony przyrody. W drugim przypadku, należałoby dokonać ich przebudowy z ominięciem terenów, które nie są już użytkowane rolniczo lub w przypadku, gdy grunty, na których się znajdują nie są już użytkowane rolniczo, zdjęcie tych urządzeń z ewidencji.

- Część zewidencjonowanych urządzeń melioracji szczegółowych (rowów) w rzeczywistości jest ciekami naturalnymi. Taka sytuacja została spowodowana zapisami obowiązującej do końca 2001 r. ustawy z dnia 24 października 1974 r. - Prawo wodne (Dz. U. z 1974 r. Nr 38, poz. 230 z późn. zm.), która w art. 91 ust. 4 pkt 1 zaliczała do urządzeń melioracji wodnych szczegółowych cieki naturalne i sztuczne (rowy, kanały otwarte i kryte) odwadniające i nawadniające o szerokości dna do 1,5 m w ich dolnym biegu. Z wejściem w życie aktualnie obowiązującej ustawy Prawo wodne, część tych cieków mimo zaliczenia ich zgodnie z art. 5 ust. 3 pkt 1 lit. a ustawy do śródlądowych wód powierzchniowych płynących, pozostawiono w ewidencji urządzeń melioracji wodnych szczegółowych. Dowodem takiego stanu rzeczy są występujące w ewidencji gruntów i budynków rowy położone na wydzielonych geodezyjnie działkach, których właścicielem jest Skarb Państwa.
- Dopuszczone przez ustawę Prawo wodne, pozostawienie w znacznej części urządzeń melioracji wodnych szczegółowych poza działalnością spółek wodnych i zaniechania zainteresowanych właścicieli gruntów w zakresie ich utrzymywania.

**ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze
(tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1131 z późn. zm.)**

Rok 2014:

- 5 decyzji zatwierdzających projekty robót geologicznych,
- 3 decyzje zatwierdzające dokumentacje geologiczne,
- 1 koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 4 decyzje zmieniające koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 3 decyzje o przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 1 decyzja inna (wygaszenie koncesji),
- 3 postanowienia dotyczące udziału organizacji społecznej w postępowaniu dotyczącym zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kopaliny.

Rok 2015:

- 3 decyzje zatwierdzające projekty robót geologicznych,
- 3 decyzje zatwierdzające dokumentacje geologiczne,
- 1 koncesja na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 5 decyzji zmieniających koncesje na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 2 decyzje o przeniesieniu koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż,
- 1 decyzja inna (wygaszenie koncesji),
- 1 postanowienie dotyczące udziału organizacji społecznej w postępowaniu dotyczącym zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kopaliny.

Tabela 1. Zestawienie danych o ilości wydanych przez Starostę Szczycieńskiego decyzji (d) i postanowień (p) w latach 2014-2015

Rodzaj udzielonej regulacji prawnej	Liczba wydanych decyzji (d) i postanowień (p)	
	2014 r.	2015 r.
1	2	3
Zezwolenia na usunięcie drzew lub krzewów z terenu nieruchomości będących własnością gminy	152 d	170 d
Geologia:		
– zatwierdzanie projektów robót geologicznych	5 d	3 d
– zatwierdzanie dokumentacji geologicznych	3 d	3 d
– udział organizacji społecznej w postępowaniu dotyczącym zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kopaliny	3 p	1 p
– wydawanie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	1 d	1 d
– zmiana koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	4 d	5 d
– przenoszenie koncesji na wydobywanie kopalin ze złóż	3 d	2 d
– inne (wygaszenie koncesji)	1 d	1 d
Zezwolenia na przegradzanie sieciowymi rybackimi narzędziami połowowymi więcej niż połowy szerokości łóżyska wody płynącej	3 d	3 d
Zmiana lasu na użytek rolny (umorzenie postępowania)	1 d	-
Pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	2 d	4 d

Pozwolenia zintegrowane (zmiana pozwolenia)	2 d	1 d
Inne decyzje z Prawa ochrony środowiska	2 d	2 d i 1 p
Pozwolenia na wytwarzanie odpadów	-	1 d
Pozwolenia na wytwarzanie i przetwarzanie odpadów (łącznie)	6 d i 1 p	1 d
Zezwolenia na przetwarzanie odpadów	2 d i 4 p	4 d
Zezwolenia na zbieranie odpadów	3 d	8 d
Zezwolenia na transport odpadów	8 d	7 d
Pozwolenia wodnoprawne na szczególne korzystanie z wód	17 d	9 d
Pozwolenia wodnoprawne na wykonanie urządzeń wodnych	29 d i 1 p	26 d
Inne decyzje z zakresu Prawa wodnego	5 d i 1 p	10 d i 4 p
Pozwolenia wodnoprawne na prowadzone przez wody powierzchniowe inwestycje liniowe typu: wodociągi, kanalizacje, gazociągi	9 d i 1 p	3 d
Decyzje ustalające linie brzegu dla cieków naturalnych, jezior oraz innych naturalnych zbiorników wodnych	1 d	7 d
Zezwolenia na uczestnictwo we wspólnotowym systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	1 d	1 d
RAZEM	260 d i 11 p	272 d i 6 p

Odnośnie rekultywacji gruntów po wydobyciu kopaliny, ustalono co następuję:

- W 2014 r. zostały wydane 2 decyzje zobowiązujące podmioty gospodarcze do rekultywacji terenów po wydobyciu kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Szczycieńskiego, jedną ustalającą rolny kierunek rekultywacji ze zbiornikiem wodnym i drugą ustalającą rolny kierunek rekultywacji. Obydwe decyzje dotyczyły terenów położonych w obrębie geodezyjnym Klon, gmina Rozogi. W 2014 r. została też wydana 1 decyzja uznająca za zakończoną rekultywację terenu po wydobyciu kopaliny w kierunku leśnym (obręb geodezyjny Rusek Wielki, gmina Pasym). Wydobycie kopaliny było prowadzone na podstawie koncesji udzielonej przez Marszałka Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
- W 2015 r. została wydana 1 decyzja zobowiązująca podmiot gospodarczy do rekultywacji terenów po wydobyciu kopaliny na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Szczycieńskiego, ustalającą rolny kierunek rekultywacji. Decyzja dotyczyła terenu położonego w obrębie geodezyjnym Klon, gmina Rozogi. W 2015 r. została też wydana 1 decyzja uznająca za zakończoną rekultywację terenu po wydobyciu kopaliny w kierunku

rolnym (obręb geodezyjny Targowo, gmina Dźwierzuty). Wydobycie kopaliny było prowadzone na podstawie koncesji udzielonej przez Starostę Szczycieńskiego.

W latach 2014 i 2015 trzy organizacje społeczne wniosowały do Starosty Szczycieńskiego o dopuszczenie ich do udziału w postępowaniu na prawach strony w przedmiocie zatwierdzenia dokumentacji geologicznej złoża kopaliny. Organizacje te w powyższym okresie wniosły w sumie 4 zażalenia na postanowienia organu pierwszej instancji odmawiające dopuszczenia ich do udziału w ww. postępowaniu oraz 1 skargę do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Olsztynie na rozstrzygnięcie organu odwoławczego (Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie) utrzymujące w mocy postanowienie organu pierwszej instancji. Ostatecznie, dwie organizacje społeczne nie zostały dopuszczone przez organ pierwszej instancji do udziału w ww. postępowaniu, natomiast trzecia z nich została dopuszczona do postępowania przez organ odwoławczy (Samorządowe Kolegium Odwoławcze w Olsztynie) dopiero w 2016 r.

**ustawa z dnia 20 lipca 1991 r. - o Inspekcji Ochrony Środowiska
(tekst jednolity Dz. U. z 2016 r., poz. 1688)**

Na terenie powiatu szczycieńskiego znajduje się 68 zakładów, objętych okresowymi kontrolami Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska (WIOŚ) w Olsztynie. W 2014 r. w zakresie przestrzegania przepisów o ochronie środowiska WIOŚ w Olsztynie zaplanował wykonanie 17 kontroli zakładów. Przeprowadzono łącznie 25 kontroli, w tym:

- 17 kontroli planowanych,
- 8 kontroli pozaplanowych, w tym:
 - 4 kontrole interwencyjne,
 - 1 kontrola na wniosek,
 - 3 kontrole inne.

W wyniku kontroli przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie w 2014 r., wydano:

- 10 zarządzeń pokontrolnych,
- 3 decyzje pieniężne,
- 1 decyzję niepieniężną,

oraz nałożono 2 mandaty.

W 2015 r. WIOŚ w Olsztynie zaplanował wykonanie 13 kontroli zakładów. Przeprowadzono łącznie 20 kontroli, w tym:

- 13 kontroli planowych,
- 7 kontroli pozaplanowych (interwencyjnych)

W wyniku kontroli przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie w 2015 r., wydano:

- 8 zarządzeń pokontrolnych,
- 4 decyzje pieniężne.

Ochrona jakości wód

Na koniec 2015 roku na terenie powiatu szczycieńskiego funkcjonowało 9 komunalnych i 2 przemysłowe oczyszczalnie ścieków. Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w latach 2014-2015 wyniosło odpowiednio 3 286,2 dam³ i 3 256,6 dam³. Zapotrzebowanie na wodę pokrywane było z wodociągów na bazie zbiorowych ujęć wody dla 65 430 mieszkańców (92,7% populacji) powiatu. Wskaźnik ten na terenie miast w powiecie wynosi 99,5%, zaś na obszarach wiejskich – 88,6% (wg stanu na dzień: 31.12.2015 r.). W zakresie ochrony zasobów wodnych zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- budowy kanalizacji sanitarnej,
- budowy kanalizacji deszczowej i wyposażenia jej w urządzenia podczyszczające,
- przebudowy/modernizacji stacji uzdatniania wody,
- budowy ujęć wodnych,
- budowy przydomowych oczyszczalni ścieków,
- budowy zbiorników retencyjnych,
- rekultywacji jezior (skutki działań 2010-2014 r.).

W latach 2014-2015 wybudowano 79,8 km sieci kanalizacyjnej, w tym: w 2014 r. – 69,3 km, a w 2015 r. – 10,5 km oraz 27,2 km sieci wodociągowej, w tym: w 2014 r. – 6 km, a w 2015 r. – 21,2 km. Z oczyszczalni ścieków – poprzez system kanalizacji sanitarnej – korzystało 59,9% ogółu ludności powiatu (wg stanu na dzień 31.12.2014 r.), przy czym odsetek ludności korzystającej ze wszystkich oczyszczalni ścieków na terenie powiatu w 2015 r. wyniósł 60,7% mieszkańców, w tym: na terenie miast – 99,5%, a na terenach wiejskich – 41,7%. W analizowanym okresie powstawały również kolejne przydomowe oczyszczalnie ścieków. W 2014 roku było 265 przydomowych oczyszczalni, a w 2015 r. - 267. Zmniejszyła się ilość zbiorników bezodpływowych z 4500 w 2014 r. do 4478 w 2015 r.

Zarządcy dróg wykonywali m.in. kanalizację deszczową wraz z urządzeniami podczyszczającymi, tj. separatorami substancji ropopochodnych i osadnikami piasku.

Gmina Miejska Szczytno wraz z Przedsiębiorstwem Wodociągów i Kanalizacji AQUA w Szczytnie w ramach „Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko na lata 2007-2013” rozpoczęła projekt pt. „Kompleksowa Modernizacja Oczyszczalni Ścieków w Nowym Gizewie”. W 2013 r. pozyskała fundusze na dofinansowanie projektu związanego z uporządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie miasta Szczytno. W ramach inwestycji został wybudowany prawie czterokilometrowy odcinek sieci kanalizacji sanitarnej. Skutkiem tej inwestycji była likwidacja 116 szamb oraz podłączenie ponad tysiąca osób do sieci kanalizacyjnej. Po wykonaniu całego projektu skanalizowanie Szczytna wzrosło o ponad 3% i wyniosło 96%. W zakres zadania realizowanego w Szczytnie wchodziły inwestycje dotyczące budowy kanalizacji ściekowej, tj. częściowo w osiedlu Kochanowskiego, w ulicach Iwaszkiewicza i Tuwima oraz w osiedlu Królewskim, w ulicach Poniatowskiego, Batorego, Królowej Jadwigi i Jana III Sobieskiego. W 2014 r. zakończył się II etap inwestycji, który przebiegał w ulicach w osiedlu Kochanowskiego, w ulicach: Iwaszkiewicza, Tuwima, Gałczyńskiego, Brzechwy, Partyzantów, Norwida. Ważnym zadaniem wykonanym w ramach projektu będzie modernizacja oczyszczalni ścieków w Nowym Gizewie. W ramach tego zadania zostaną zakupione urządzenia do poprawy jakości ścieków. Modernizacja oczyszczalni spowoduje uzyskanie efektu ekologicznego poprzez poprawienie parametrów oczyszczonych ścieków, które będą spełniały wymagania unijne. Wartość projektu związanego z uporządkowaniem gospodarki ściekowej na terenie miasta Szczytno oszacowano na prawie 2,5 mln zł z czego ponad 1,7 mln zł to środki z Funduszu Spójności. Gmina Miejska Szczytno w 2014 r. wykonała 0,3 km sieci kanalizacyjnej a w 2015 r.- 0,2 km sieci wodociągowej oraz 0,3 km sieci kanalizacyjnej.

Gmina Dźwierzuty w 2014 r. zrealizowała inwestycje polegające na budowie przydomowej oczyszczalni ścieków oraz sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej o długości 700 m w miejscowości Stankowo (koszt inwestycji 636 647,32 zł pokryty przez Agencję Nieruchomości Rolnych). Wybudowano również wodociąg w miejscowości Rańsk, którego koszt wyniósł 78 668,14 zł, a środki na inwestycję pochodziły z budżetu gminy oraz Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (PROW). Zmodernizowano hydrofornię poprzez montaż odżelaziaczy w miejscowości Rummy (koszt inwestycji 30 651,60 zł). Opracowano dokumentacje techniczne na budowę wodociągu w miejscowości Sąpląty (koszt opracowania 2 050,00 zł) oraz budowę sieci wodociągowej z miejscowości Kałęczyn – Rańsk (koszt opracowania 2 850,00 zł). W 2015 r. Gmina Dźwierzuty wykonała inwestycję polegającą na budowie 2,5 km odcinka sieci wodociągowej w miejscowości Rańsk

(koszt inwestycji 54 571,84 zł). Środki na realizację tej inwestycji pochodziły z budżetu gminy. Wybudowano sieć wodociągową z miejscowości Kałużyn do miejscowości Rańsk o długości 1,8 km (koszt inwestycji 155 987,00 zł). Środki na realizację inwestycji pochodziły z budżetu gminy. Zmodernizowano hydroformię poprzez montaż odżelaziaczy w miejscowości Rummy (koszt inwestycji 550 00,00 zł). Opracowano dokumentację techniczną na budowę sieci wodociągowej w miejscowości Sąplaty (koszt opracowania 12 250,00 zł).

Gmina Jedwabno od lutego 2014 r. do stycznia 2015 r. wykonywała inwestycję polegającą na budowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Witowo i Nowy Dwór. Łączny koszt inwestycji wyniósł 2 254 121,03 zł. Środki do realizacji tej inwestycji pochodziły z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – kwota dofinansowania 1 374 464,00 zł oraz z budżetu gminy 879 657,03 zł. Od listopada 2013 r. do końca 2014 r. Gmina Jedwabno prowadziła też inwestycję mającą na celu uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej w zlewni jeziora Małszewskiego w obrębie geodezyjnym Burdąg i Waplewo. Łączny koszt tej inwestycji wyniósł 2 770 740,71 zł. Na jej realizację wykorzystano środki pochodzące z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 – 1 802 107,78 zł i z budżetu gminy – 968 632,93 zł. Od lipca 2014 r. do maja 2015 r. prowadzono również inwestycję porządkującą gospodarkę wodno-ściekową Gminy Jedwabno, której łączny koszt wyniósł 2 820 920,33 zł. Na realizację tej inwestycji wykorzystano środki z Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 – kwota dofinansowania 1 360 934,27 zł oraz z budżetu gminy – 1 459 986,06 zł.

Gmina Pąsmy wykonała w 2014 r. inwestycję polegającą na budowie sieci wodociągowej wraz z przyłączami na trasie Michałki – Miłuki – Krzywonoża. Długość wykonanej sieci wodociągowej wyniosła 8197 m, a przyłączy wodociągowych 561 m.

Gmina Rozogi w 2014 r. wybudowała około 0,6 km sieci wodociągowej. Opracowano dokumentację na budowę wodociągu Księży Lasek – Wujaki (koszt opracowania 14 824,00 zł) oraz dokumentację na rozbudowę wodociągu w miejscowości Rozogi (koszt opracowania 5 273,70 zł). W 2015 r. Gmina Rozogi zrealizowała inwestycję polegającą na rozbudowie sieci wodociągowej w miejscowości Rozogi z przejściem przez drogę krajową (koszt tej inwestycji wyniósł 23 616,00 zł). Kolejną inwestycją zrealizowaną w 2015 r. była budowa sieci wodociągowej na odcinku Księży Lasek – Wujaki, (koszt inwestycji 69 965,00 zł). Długość sieci wodociągowej na terenie Gminy Rozogi wzrosła o 1,6 km. Ponadto, wykonano dokumentację na budowę sieci wodociągowej Występ – Wilamowo Kolonia – Klon (koszt opracowania 13 680,00 zł) oraz dokumentację

na budowę sieci wodno-kanalizacyjnej w miejscowości Rozogi (koszt opracowania 8 632,40 zł).

Gmina Szczytno w 2014 r. zrealizowała inwestycję polegającą na budowie kanalizacji sanitarnej grawitacyjnej i tłocznej dla miejscowości Szymany z możliwością odbioru ścieków z portu lotniczego Szymany oraz wybudowała wodociąg, który spiął istniejący wodociąg rozdzielczy w msc. Szymany. W tym samym roku przebudowano również stacje wodociągowe w miejscowościach Romany i Trelkowo. W 2015 r. Gmina Szczytno zrealizowała inwestycję polegającą na rozbudowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w miejscowościach Rudka i Lipowa Góra Wschodnia.

Gmina Świątajno w 2014 r. zakończyła rozpoczęte w 2012 r. inwestycje polegające na budowie sieci kanalizacji sanitarnej w następujących miejscowościach: Kierwiku (długość 3660 m), Koczku (długość 3962,1 m), Połomie (długość 1046,1 m) i Kolonii (długość 3188,48 m). Zadanie realizowano w ramach projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno-ściekowej w Regionie Wielkich Jezior Mazurskich - MASTERPLAN dla Wielkich Jezior Mazurskich - budowa kanalizacji sanitarnej, stacji uzdatniania wody oraz modernizacja oczyszczalni ścieków (etap II w aglomeracjach Świątajno i Spychowo)”. W ramach ww. programu zmodernizowano i rozbudowano oczyszczalnie ścieków w msc. Świątajno i Spychowo. Środki do realizacji tej inwestycji pochodziły z budżetu gminy oraz instrumentów finansowych UE. W 2014 r. zrealizowano inwestycję polegającą na budowie sieci wodociągowej w miejscowości Piasutno (długość 1120 m) oraz wykonano sieć kanalizacyjną w miejscowości Powalczyn (długość 1433 m). W 2015 r. prowadzono inwestycję polegającą na budowie sieci wodociągowej w miejscowości Koczek (długość 1088 m). Środki na realizację tych inwestycji pochodziły z budżetu samorządu.

W 2014 r. Gmina Wielbark zrealizowała inwestycję polegającą na modernizacji oczyszczalni ścieków. Prace modernizacyjne przebiegały w czterech etapach i były prowadzone w sposób umożliwiający utrzymanie funkcjonowania instalacji. W pierwszym etapie przebudowano przepompownię ścieków i komorę pomiarową oraz wybudowano tymczasowy rurociąg ścieków oczyszczonych. Ścieki z przepompowni tymczasowo kierowane były do istniejącego reaktora. W drugim etapie uruchomiono przepompownię ścieków, wybudowano reaktor biologiczny wraz z obiektami towarzyszącymi, budynek techniczny oraz rurociągi technologiczne oraz elektryczne. W etapie trzecim nastąpił rozruch następujących obiektów mechaniczno-hydraulicznych: przepompowni ścieków, oczyszczalni mechanicznej, stacji odwadniania osadu, stacji

dmuchaw napowietrzających oraz nowego reaktora biologicznego z obiektami towarzyszącymi. Wyłączono z eksploatacji istniejący reaktor biologiczny. Etap czwarty modernizacji objął przebudowę i adaptację istniejących obiektów: budynku socjalnego, zbiornika dowożonych ścieków oraz wiaty składowania osadu. Koszt tej inwestycji wyniósł 1 915 618,08 zł. Środki na przeprowadzenie inwestycji pochodziły z budżetu gminy. Ponadto, Gmina Wielbark w 2014 r. zrealizowała inwestycje polegające na budowie sieci wodociągowej. W tym samym roku wybudowano 7130 m sieci wodociągowej a koszt poniesiony przez gminę na realizację tego zadania wyniósł 281 110,07 zł. W 2015 r. wybudowano 8478 m sieci wodociągowej. Koszt poniesiony przez gminę wyniósł 240 537,95 zł.

Warto zaznaczyć, że na terenie powiatu w latach 2014-2015 kontynuowano prace dotyczące gospodarki wodnej w kompleksach leśnych. Dotyczyły one szeroko rozumianej małej retencji i były realizowane zgodnie z uzyskanymi pozwoleniami wodnoprawnymi. Projekty te, oprócz elementów związanych z regulacją gospodarki wodnej, mają istotne znaczenia dla ochrony i zachowania zasobów bioróżnorodności. Projekty dotyczące tego zakresu były realizowane przez:

- Nadleśnictwo Szczytno,
- Nadleśnictwo Strzałowo,
- Nadleśnictwo Korpele,
- Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie.

W Nadleśnictwie Szczytno w 2014 r. realizowane były umowy podpisane w roku 2013 na budowę urządzeń oraz prowadzony był nadzór inwestorski. W 2015 r. ukończone zostały prace związane z projektem pt. „Zwiększanie możliwości retencyjnych oraz przeciwdziałanie powodzi i suszy w ekosystemach leśnych na terenach nizinnych”. Celem projektu było wykonanie obiektów małej retencji i tym samym gromadzenie wody oraz podniesienie poziomu wód gruntowych na obszarach leśnych przyległych do cieków. Zakres prac objął budowę 339 urządzeń małej retencji: progi, progi-bystrutki, zastawki dębowe, oczka wodne, groble-podwyższenia dróg, przetamowania ziemne, zasypianie rowów, meandryzacja rowów, kinety rowów.

Nadleśnictwo Strzałowo w 2015 r. rozbudowywało system małej retencji z własnego budżetu przy wsparciu środków z NFOŚiGW.

W latach 2014-2015 Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie zrealizował następujące inwestycje związane z regulacją gospodarki wodnej na terenie powiatu szczycieńskiego:

1. Odtworzenie – kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Trybówka, gmina Rozogi. Uregulowano koryto rzeki na odcinku około 4,35 km, ukształtowano i umocniono skarpy rzeki, przebudowano istniejące przepusty. Odbudowane zostały również dwie żelbetowe budowle piętrzące: zastawka szandorowa oraz jaz szandorowy. Inwestycja została zrealizowana w 2014 r., a koszt wykonanych robót wyniósł 1 438 405,68 zł.
2. Budowa jazu na rzece Szkwa w km 47+630, gmina Rozogi. Wybudowano jaz dokowy o konstrukcji żelbetowej z zamknięciem zasuwowym oraz przepławkę dla ryb. Inwestycja została zrealizowana w 2014 r., a koszt wykonanych robót wyniósł 480 866,36 zł.
3. Odtworzenie – kształtowanie przekroju podłużnego i poprzecznego oraz układu poziomego koryta rzeki Struga Lejkowska na odcinku od km 6+500 do km 16+500. Umocniono brzegi rzeki opaską kiszkowo-palową, materacami siatkowo-kamiennymi, wykonano zabudowę wyrw. Dodatkowo, przebudowano przepust drogowy z zastawką w km 16+070, odbudowano dwie przepustozastawki, usunięto zatory w rzece, wykoszono skarpy, umocniono skarpy w miejscach rozmytych i najbardziej narażonych na erozję. Prace zostały zrealizowane w latach 2014-2015. Koszty związane z wykonaniem robót wyniosły:
 - w 2014 r. - 600 000,86 zł,
 - w 2015 r. - 3 300 762,10 zł.

Ponadto, w latach 2014-2015 Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Olsztynie w Olsztynie wykonał na terenie powiatu szczycieńskiego następujące prace:

1. W 2014 r. przeprowadzone zostały:
 - roboty konserwacyjne i remontowe na 277,1 km cieków (w tym 272,4 km rzek uregulowanych oraz 4,7 km kanałów), w ramach których wykonano koszenie dna i skarp (14557 arów), odmulenie (38,5 km), hakowanie (100 arów) (koszt 654 856 zł),
 - naprawy i utrzymanie 50 szt. budowli piętrzących (koszt 30 000 zł),
 - utrzymanie 1 stacji pomp (koszt 3 804 zł.).
2. W 2015 r. przeprowadzone zostały:
 - roboty konserwacyjne i remontowe na 287,2 km cieków (w tym 272,4 km rzek oraz 6,2 km kanałów), w ramach których wykonano koszenie dna i skarp (16 769 arów), odmulenie (22,8 km), hakowanie (44 arów) (koszt 509 880 zł),
 - naprawy i utrzymanie 58 szt. budowli piętrzących (koszt 41 753 zł),
 - utrzymanie 1 stacji pomp (koszt 3 783 zł.).

Na utrzymanie, konserwację i naprawy urządzeń wodnych wydatkowano odpowiednio:

- w 2014 r. - 688 660 zł,
- w 2015 r. - 555 416 zł.

W analizowanych latach, rekultywacja Jezior Domowych w Szczytnie przeprowadzona w latach 2010-2012 r. odniosła zamierzony skutek. Wcześniej dwa jeziora położone w mieście - Domowe Duże (60 ha) i Domowe Małe (11 ha) nie nadawały się do kąpielii. Latem obserwowano silny zakwit spowodowany masowym wzrostem populacji sinic. Szczycieńskie jeziora były wysoce zdegradowane, od wielu lat wykazywały znaczny stopień zanieczyszczenia. Rekultywacja przeprowadzona przez naukowców z Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie metodą inaktywacji fosforu odniosła zamierzony efekt. Metoda ta polegała na strąceniu z wody nadmiaru fosforu mineralnego i jego trwałym unieruchomieniu w osadach, przy równoczesnym ograniczeniu zasilania wewnętrznego wskutek zwiększenia zdolności pochłaniania przez osady dennie. W 2014 r. Państwowa Inspekcja Sanitarna dokonała oceny sanitarnej zrekultywowanych zbiorników, oceniając stan wód jeziora Domowego Dużego jako „DOSKONAŁY”, czyli posiadający najwyższy stopień czystości. Szczycieńskie kąpielisko było jednym z 14 działających w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 r. Wody jez. Domowego Dużego w 2015 r. również spełniały wszystkie normy i szczycieńskie kąpielisko znalazło się w grupie 12 dopuszczonych do kąpielii przez Państwową Inspekcję Sanitarną.

Ochrona powierzchni ziemi

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie reforma gospodarki odpadami w gminach, które stały się podmiotami odpowiedzialnymi m.in. za prawidłową organizację gospodarki odpadami na ich terenie. Od 1 stycznia 2013 r. zaczęły obowiązywać nowe regulaminy utrzymania czystości i porządku na terenie gminy. Gminy określiły stawki opłat, szczegółowe zasady ich ponoszenia, wzory deklaracji i terminy ich składania dla mieszkańców. Z dniem 1 lipca 2013 r. weszły w życie uchwały rad gmin i gminy zaczęły pobierać opłaty od właścicieli nieruchomości. W zamian, gminy zapewniły świadczenie usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości. Wojewódzki Planu Gospodarki Odpadami stał się dokumentem rangi prawa miejscowego. Uchwała w sprawie wykonywania Planu Gospodarki Odpadami dla województwa warmińsko-mazurskiego wskazuje instalacje, do których muszą trafiać odpady komunalne. Na terenie powiatu szczycieńskiego status instalacji zastępczej dla regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK) otrzymała instalacja prowadzona przez firmę DBAJ MARTA

PRYCHODKO, z siedzibą w Świętajnie. Od wprowadzenia zmian w systemie gospodarki odpadami na terenie powiatu umożliwiono mieszkańcom odbiór selektywnie gromadzonych frakcji odpadów komunalnych. Duża część strumienia odpadów, powstających na terenie powiatu trafiała w latach 2014-2015 do instalacji mechanicznego przetwarzania odpadów firmy DBAJ MARTA PRYCHODKO w Świętajnie.

W okresie objętym Raportem, została rozpoczęta budowa docelowej instalacji do zagospodarowania odpadów w powiecie (w ramach projektu Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi (ZGOK) Sp. z o.o. w Olsztynie) oraz stacji przeładunkowej na terenie powiatu. W 2013 r. Gmina Miejska Szczytno pozyskała w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 środki finansowe na rekultywację składowiska odpadów w msc. Linowo, do której przystąpiła w 2014 r.

W dniu 22.10.2015 r. został oficjalnie otwarty Zakład Unieszkodliwiania Odpadów Komunalnych (ZUOK) przy ul. Lubelskiej w Olsztynie. Dofinansowany ze środków unijnych program pn. „System zagospodarowania odpadów komunalnych w Olsztynie. Budowa Zakładu Unieszkodliwiania Odpadów” był realizowany przez Zakład Gospodarki Odpadami Komunalnymi w Olsztynie, będący spółką 37 gmin z województwa warmińsko-mazurskiego, w tym 7 gmin powiatu szczycieńskiego.

Odpady, które trafiły do ZUOK-u, były poddane biologicznemu suszeniu i mechanicznie segregowane. Uzyskane z nich paliwo alternatywne (RDF), było wykorzystywane przez cementownię i elektrociepłownię. Odpady zbierane selektywnie były sprzedawane recyklerom, dzięki czemu zmniejszały się koszty utylizacji przyjętych odpadów zmieszanych. Zakład został wyposażony w linię technologiczną do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych o przepustowości około 95 tys. ton na rok, instalację do demontażu odpadów wielkogabarytowych, w tym demontażu odpadów sprzętu elektrycznego i elektronicznego, urządzenia do kruszenia odpadów budowlanych oraz plac do ich magazynowania. Zakład został wyposażony również w magazyn odpadów niebezpiecznych oraz linię do sortowania odpadów selektywnie zebranych o przepustowości około 16 tys. ton na rok. W ramach tego projektu wybudowana została Stacja Przeładunkowa Odpadów w Trelkowie (gm. Szczytno), która została uruchomiona 1 grudnia 2015 r. Odpady zgromadzone w stacji przeładunkowej są załadowywane na maksymalnie 40-tonowe zestawy ciężarowe i przewożone do Olsztyna. Wszystkie odpady zmieszane i część odpadów z selektywnej zbiórki, są poddane sprasowaniu przed transportem do ZUOK-u przy ul. Lubelskiej w Olsztynie.

Główne elementy Stacji Przeładunkowej Odpadów, to:

- hala główna przeładunku odpadów; rozładunek śmieciarek następuje wewnątrz hali w celu ograniczenia rozchodzenia się odorów;
- zainstalowana w hali głównej prasa komorowa zgniatająca odpady i w sposób automatyczny napełniająca kontenery, które po zamknięciu odłącza się od prasy i przesuwają na zewnątrz, gdzie są załadowywane na ciężarówki. W hali jest również przygotowane osobne miejsce rozładunku odpadów z selektywnej zbiórki, odpady są gromadzone w boksach na surowce, w celu przygotowania partii do wywozu;
- boks magazynowy surowców obsługiwany przez ładowarkę czołową, która gromadzi w nich selektywnie partię odpadów do transportu do Olsztyna; w obrębie boksów zamontowana została belownica pionowa, w której będzie można zgnieść wielkoformatowe odpady z selektywnej zbiórki, jak duże butelki, kartony, folie itp.
- budynek wagowy z zapleczem socjalnym;
- PDGO (Punkt Dobrowolnego Gromadzenia Odpadów) z rampą wyładunkową i zestawem różnych kontenerów do przechowywania odpadów dostarczanych przez mieszkańców; po zebraniu odpowiedniej partii odpady transportowane są do Olsztyna; pracownik stacji nadzoruje działanie PDGO i pomaga mieszkańcom we właściwym zdeponowaniu odpadów.
- obiekty pomocnicze - garaż, zbiornik wód deszczowych, filtr oczyszczania powietrza z hali przeładunkowej;

Koszt budowy Stacji Przeładunkowej Odpadów w Trelkowie wyniósł około 5 mln zł.

Na terenach gmin rozpoczęły działalność Punkty Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych (PSZOK). Są to wyznaczone i specjalnie przystosowane miejsca na terenie gminy, w których mieszkańcy gminy mogą pozostawiać odpady komunalne zebrane w sposób selektywny. Punkty te prowadzone są przez przekształcone w spółki dawne gminne zakłady gospodarki komunalnej lub firmy zewnętrzne.

Osoby fizyczne i osoby prawne mogły bezpłatnie usunąć wyroby zawierające azbest przy dofinansowaniu ze środków pochodzących z budżetów gmin oraz Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW) w Olsztynie. Dofinansowanie dotyczyło zdjęcia azbestu przez specjalistyczną firmę posiadającą odpowiednie przeszkolenie i środki oraz pokrycia kosztów transportu odpadów do miejsca składowania, unieszkodliwienia.

Tabela 2. Dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest

Lp.	Nazwa gminy	Koszt całkowity [zł]	Wysokość dofinansowania z WFOSiGW w Olsztynie [zł]
2014			
1.	Gmina Dźwierzuty	28 321,69	24 073,43
2.	Gmina Jedwabno	9 590,22	8 151,68
3.	Gmina Miejska Szczytno	8 724,95	7325,36
4.	Gmina Pasym	11 931,34	10 141,63
5.	Gmina Rozogi	44 600,76	37 000,00
6.	Gmina Szczytno	7 578,37	6 441,61
7.	Gmina Świętajno	16 226,70	13 322,54
2015			
1.	Gmina Dźwierzuty	15 633,83	13 288,76
2.	Gmina Jedwabno	7 204,87	6 124,14
3.	Gmina Miejska Szczytno	10 458,41	8 761,30
4.	Gmina Pasym	9 548,54	8 116,26
5.	Gmina Rozogi	40 366,70	34 200,00
6.	Gmina Szczytno	9 302,30	7 906,95
7.	Gmina Świętajno	18 487,78	15 714,61
8.	Gmina Wielbark	84 766,39	72 051,43

Czyste powietrze

W zakresie ochrony powietrza atmosferycznego zrealizowane zadania dotyczyły m.in.:

- modernizacji kotłowni,
- zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi,
- modernizacji/przebudowy dróg,
- budowy ścieżek rowerowych,
- termomodernizacji budynków,
- budowy instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii,
- poprawy efektywności energetycznej,
- rozbudowy systemów ciepłowniczych,
- modernizacji oświetlenia ulicznego.

Zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi

W latach 2014-2015 na terenie powiatu obowiązywał zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi na 23 jeziorach i na 1 rzece (Spychowska Struga), wprowadzony Uchwałą Nr 36/IV/03 Rady Powiatu w Szczytnie z dnia 26 lutego 2003 r. w sprawie wprowadzenia zakazu używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi

na niektórych wodach powiatu szczycieńskiego (Dziennik Urzędowy Województwa Warmińsko-Mazurskiego z 2003 r., Nr 30, poz. 451 z późn. zm.).

Zakaz ten wprowadzony został w celu zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe. Zakazuje on używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi, na zbiornikach powierzchniowych wód stojących oraz wodach płynących określonych w załączniku do uchwały, położonych na terenie powiatu szczycieńskiego.

Tabela 3. Wykaz wód powiatu szczycieńskiego, na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi

Lp.	Nazwa jeziora / rzeki	Jednostka podziału administracyjnego
1	jez. Babięta Wielkie	Gmina Dźwierzuty
2	jez. Łęsk	Gmina Dźwierzuty
3	jez. Rańskie	Gmina Dźwierzuty
4	jez. Sasek Wielki	Gmina Dźwierzuty i Gmina Szczytno
5	jez. Brajnickie	Gmina Jedwabno
6	jez. Dłużek	Gmina Jedwabno
7	jez. Małszewo	Gmina Jedwabno
8	jez. Świętajno / Narty	Gmina Jedwabno
9	jez. Dłużek	Miasto i Gmina Pasym
10	jez. Grom	Miasto i Gmina Pasym
11	jez. Kalwa	Miasto i Gmina Pasym
12	jez. Leleskie	Miasto i Gmina Pasym
13	jez. Marksewo	Gmina Szczytno
14	jez. Wałpusz	Gmina Szczytno
15	jez. Kierwik	Gmina Świętajno
16	jez. Nożyce	Gmina Świętajno
17	jez. Piasutno	Gmina Świętajno
18	jez. Spychowskie	Gmina Świętajno
19	jez. Świętajno	Gmina Świętajno
20	jez. Zyzdrój Mały	Gmina Świętajno
21	rz. Spychowska Struga	Gmina Świętajno
22	jez. Burdąg	Gmina Jedwabno
23	jez. Głębozec	Gmina Jedwabno
24	jez. Sasek Mały	Gmina Jedwabno

Zakaz nie dotyczy jednostek organizacyjnych policji, pogotowia ratunkowego i wodnego, straży: pożarnych, rybackich, ochrony przyrody, rybackich użytkowników wód, jednostek przedsiębiorstwa Lasy Państwowe i Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska podczas wykonywania czynności służbowych oraz spacerowych jednostek pływających typu "mały statek", przeznaczonych do rekreacji zbiorowej na jeziorze Kalwa w gminie Pasym.

Modernizacja i przebudowa dróg

W latach 2014-2015 powiat szczycieński przy udziale środków z gmin przeprowadził inwestycje, w ramach których przebudowano lub poddano modernizacji 15356 mb dróg oraz wybudowano lub przebudowano 7822 mb chodników. Przebudowa polegała na zastąpieniu nawierzchni szutrowej nawierzchnią z masy bitumicznej. W ramach tych prac dokonano przebudowy zjazdów, budowy zatok autobusowych, przejść dla pieszych oraz innych elementów infrastruktury drogowej. Opracowano też dokumentacje i zakupiono materiały na budowę związane z inwestycjami zaplanowanymi na 2016 r. Wartość inwestycji w zakresie budowy i modernizacji dróg i infrastruktury drogowej, wyniosła odpowiednio 6 581 595,00 zł w 2014 r. i 7 459 001,42 zł w 2015 r. Wkład finansowy Powiatu Szczycieńskiego w realizację ww. inwestycji wyniósł odpowiednio: 5 967 980,00 zł w 2014 r. oraz 3 681 326,97 zł w 2015 r. Udział poszczególnych gmin, na terenie których były zlokalizowane ww. inwestycje wyniósł odpowiednio 1 912 073,00 zł w 2014 r. oraz 2 107 895,75 zł w 2015 r. Pozostałe środki pochodziły z dotacji z Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych.

W 2014 r. przebudowano lub zmodernizowano następujące drogi:

- Droga Długi Borek - 2124 mb,
- Droga Siódmak - 414 mb,
- Droga Kucbork-Wielbark - 4100 mb,
- Droga Rudka - 900 mb.

W 2015 r. przebudowano lub zmodernizowano następujące drogi:

- Droga Płozy - 1828 mb,
- Droga Wielbark-Mącice-etap II - 1840 mb,
- Droga Spaliny Małe - 1850 mb,
- Droga Biały Grunt - 620 mb,
- Droga Nowe Czajki - 350 mb,
- Droga Stare Czajki - 350 mb,
- Droga powiatowa nr 1506 w msc. Rudka - 980 mb.

Budowa ścieżek rowerowych

W 2014 r. Powiat Szczycieński sfinansował w 70% inwestycję polegającą na budowie chodnika wraz ze ścieżką rowerową przy ul. Władysława IV w Szczytnie, która połączyła Szczytno z Rudką. W 2015 r. zakończyła się „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej przy drodze

powiatowej nr 1657N Kamionek – Szczycionek – ETAP II”. W ramach inwestycji położono chodnik i przygotowano trasę rowerową na odcinku 1047 mb. Łączny koszt inwestycji wyniósł powyżej 519 tys. zł. Na realizację ww. zadania Powiat Szczycieński przeznaczył ponad 363 tys. zł, co stanowiło 70% wartości inwestycji. Gmina Wielbark wybudowała ścieżkę rowerową nad rzeką Sawica o długości 530 mb. Całkowity koszt tej inwestycji wyniósł 250 414,67 zł.

W 2014 r. łączna długość ścieżek rowerowych na terenie powiatu wynosiła 12,8 km, a w 2015 r. - 15,2 km. Obok ścieżek rowerowych na terenie powiatu szczycieńskiego zostało wytyczonych około 749,2 km szlaków rowerowych przebiegających przez szczególnie atrakcyjne przyrodniczo tereny.

Rozbudowa i modernizacja systemów ciepłowniczych

W latach 2014-2015 Veolia Szczytno Sp. z o.o. przy ul. Solidarności 17 w Szczytnie była głównym producentem ciepła w Szczytnie. Z instalacji Ciepłowni Szczytno zasilano ponad połowę odbiorców ciepła zlokalizowanych na terenie miasta Szczytno. Ciepło w instalacji było wytwarzane na potrzeby miejskiej sieci ciepłowniczej podczas spalania miału węgla kamiennego w 4 kotłach wodnych typu WR. Łączna nominalna moc znamionowa ciepłowni wynosiła 25,4 MW, a łączna moc cieplna zainstalowanych jednostek kotłowych wynosiła 30,85 MW. Podczas spalania wytwarzana była energia cieplna (ciepło jako produkt) do podgrzania wody jako nośnika. Podgrzana woda za pomocą sieci ciepłowniczej była dostarczana do odbiorcy końcowego na terenie miasta Szczytno. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 listopada 2014 r. w sprawie standardów emisyjnych dla niektórych rodzajów instalacji źródeł spalania paliw oraz urządzeń spalania lub współspalania odpadów, od dnia: 01.01.2016 r. dla rozpatrywanych źródeł emisji obowiązują obniżone standardy emisyjne dla pyłu, co wymusiło na prowadzącym instalację modernizację systemu odpylania eksploatowanego kotła typu WR-5 nr 3 (K-3) (modernizacja przeprowadzona w 2014 r.) oraz usprawnienie systemu odpylania kotłów typu WR-5 nr 2 (K-2) i typu WR-5/WR8-M nr 4 (K-4) (usprawnienie przeprowadzono w 2015 r.). Dla kotła typu WR-5 nr 1 (K-1) zostało zastosowane tymczasowe rozwiązanie systemu odpylania spalin polegające na wpięciu przedmiotowego kotła w drugi stopień odpylania kotła typu WR-5 nr 2 (K-2). Rozwiązanie to pozwoliło na dotrzymanie przez kocioł typu WR-5 nr 1 (K-1) obniżonych standardów emisyjnych pyłu do czasu przeprowadzenia zaplanowanej na rok 2017 modernizacji indywidualnego systemu odpylania tego kotła. Modernizacja odpylania kotła WR 5 nr 3 (K-3), przeprowadzona w 2014 r.,

została wykonana przy udziale środków pozyskanych z WFOŚiGW w Olsztynie. Instalacja Ciepłowni Szczytno bierze udział w systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych.

Budowy instalacji wykorzystujących Odnawialne Źródła Energii

W Domu Pomocy Społecznej im. Jana Pawła II przy ul. Wielbarskiej 2 w Szczytnie została zmodernizowana kotłownia gazowa. Inwestycja pozwoliła na obniżenie kosztów ogrzewania budynku. Montaż ogniw fotowoltaicznych spowodował, że instalacja będzie wykorzystywała również odnawialne źródła energii. Przedsięwzięcie zostało zrealizowane w ramach projektu „Wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii w Domu Pomocy Społecznej w Szczytnie”, współfinansowanego ze Środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury na lata 2007-2013 oraz inwestycji „Modernizacja kotłowni w Domu Pomocy Społecznej w Szczytnie”. W dniu: 13.05.2014 r. Powiat Szczycieński podpisał umowę z WFOŚiGW w Olsztynie, na realizację projektu montażu ogniw fotowoltaicznych w Szczycieńskim DPS. Na przedsięwzięcie pn. „Wykorzystanie Odnawialnych Źródeł Energii (OZE) w Domu Pomocy Społecznej w Szczytnie”. Powiat Szczycieński pozyskał ponad 300 000,00 zł ze środków Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury 2007-2013 z poddziałania wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii. Montaż systemu OZE, pozwolił DPS w Szczytnie na znacznie zmniejszenie kosztów zużycia prądu.

W dniu: 07.11.2014 r. w miejscowości Wesołówko koło Wielbarka otwarto farmę fotowoltaiczną o mocy 634 kW. Farma fotowoltaiczna w Wesołówku składa się z 2640 modułów polikrystalicznych o łącznej powierzchni ok. 3,3 tys. m². Koszt inwestycji zrealizowanej przez spółkę Fotowoltaika Wesołowo oszacowano na ponad 4,18 mln zł, z czego 1,7 mln zł pokryte zostało ze środków UE.

W 2015 r. ukończono budowę farmy fotowoltaicznej w Jedwabnie. Instalacja ma moc 0,67 MW. Farma powstała na działce o powierzchni ok. 0,5 ha i składa się z 2640 paneli. Inwestycja, której koszt oszacowano na ponad 4,255 mln zł została zrealizowana przez firmę Fotowoltaika Jedwabno Sp. z o.o. Część środków na ww. inwestycję pochodziła z WFOŚiGW w Olsztynie. Dofinansowanie w tym przypadku wyniosło 1,73 mln zł.

Wspólnota Mieszkaniowa Ślaska 12 w Szczytnie zakończyła w 2014 r. termomodernizację czteropiętrowego bloku mieszkalnego o powierzchni 2150 m² (powierzchnia mieszkalna 1917 m²), w celu obniżenia kosztów zużywanej energii pobieranej z sieci ciepłowniczej. W latach 2014-2015 Wspólnota Mieszkaniowa Ślaska 12 w Szczytnie

zainwestowała w instalację hybrydową - pompy ciepła i panele fotowoltaiczne. Do zasilania instalacji c.o. zastosowano gruntowe pompy ciepła o łącznej mocy 120 kW. Prace rozpoczęto od wykonania 24 pionowych odwiertów, każdy po 99 mb., o łącznej długości 2376 mb. W tym samym czasie prowadzone były prace instalacyjne związane z przystosowaniem istniejącego systemu grzewczego budynku do potrzeb instalacji z pompami ciepła. Wykonano modernizację centralnego ogrzewania, zamontowano pompy ciepła Nibe F1345 – 60 kW. Następnie, rozpoczęto instalację mikroelektrowni słonecznej, wykorzystując 160 paneli monokrystalicznych o łącznej powierzchni 450 m². Instalacja fotowoltaiczna (PV) i grzewcza sterowane są automatycznie i kontrolowane zdalnie przez centrum zarządzania energią. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 625 tys. zł, a na jej realizację wspólnota wzięła pożyczkę z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie oraz Banku Spółdzielczego w Szczytnie.

Roczny koszt energii cieplnej zużywanej na potrzeby ogrzewania przez wspólnotę w latach 2010-2013 (przed modernizacją centralnego ogrzewania) wynosił średnio 97 000 zł. Instalacja PV od momentu podłączenia licznika dwukierunkowego, w okresie grudzień 2014 – grudzień 2015, wyprodukowała 38,4 MWh. Z otrzymanych za ten okres faktur wynika, że wspólnota zapłaciła zakładowi energetycznemu za pobraną energię elektryczną 24 087 zł, przy czym na koniec okresu rozliczeniowego zakład zapłacił wspólnocie 6100 zł za nadwyżkę energii elektrycznej odsprzedaną do sieci. Roczny koszt energii pobranej z sieci energetycznej do zasilania pomp ciepła, który pokrył w 100% potrzeby instalacji centralnego ogrzewania, wyniósł zatem około 18 tys. zł, a miesięczny koszt energii zużytej do ogrzewania 1 m² powierzchni budynku to 0,70 zł (18 000 zł/2150 m²/12 miesięcy). Sąsiednie, bliźniacze budynki niepoddane takiej termomodernizacji miały w tym samym czasie koszty ogrzewania na poziomie ok. 5 zł/1 m².

W latach 2014-2015 montażu instalacji OZE dokonywały również osoby fizyczne. Część z nich w 2015 r. mogła pozyskać pożyczki na dogodnych warunkach ze środków WFOŚ i GW w Olsztynie.

Tabela 4. Zakup i montaż instalacji OZE przez osoby fizyczne

Nazwa gminy	Ilość inwestycji	Koszt całkowity [zł]	Wysokość dofinansowania [zł]
Gmina Dźwierzuty	1	19 200,00	7 680,00
Gmina Miejska Szczytno	1	29 476,00	11 790,40
Gmina Szczytno	3	179 000,00	71 600,00
Gmina Jedwabno	1	63 180,00	25 272,00

Gmina Świętajno	4	265 679,00	80 319,00
Gmina Rozogi	1	47 952,00	19 180,80
Gmina Pasym	1	35 000,00	14 000,00

Plany gospodarki niskoemisyjnej

W celu ograniczenia niskiej emisji większość gmin powiatu szczycieńskiego podjęła prace nad uchwaleniem Planu gospodarki niskoemisyjnej. Plan gospodarki niskoemisyjnej to dokument strategiczny, którego celem jest określenie wizji rozwoju gminy (lub kilku gmin) w kierunku gospodarki niskoemisyjnej. Jego kluczowym elementem jest wyznaczenie celów strategicznych i szczegółowych, realizujących określoną wizję gminy. Gminy, które w nowej perspektywie finansowej 2014-2020 chcą pozyskać pieniądze m.in. na działania w zakresie termomodernizacji budynków czy na wykorzystywanie odnawialnych źródeł energii, muszą posiadać plany gospodarki niskoemisyjnej.

Niska emisja to całość emitowanych do powietrza substancji z niewysokich źródeł emisji. Z kolei „gospodarka niskoemisyjna” oznacza gospodarkę charakteryzującą się przede wszystkim oddzieleniem wzrostu emisji gazów cieplarnianych od wzrostu gospodarczego, głównie poprzez ograniczenie wykorzystania paliw kopalnych. Gospodarka niskoemisyjna opiera się przede wszystkim na efektywności energetycznej, wykorzystaniu odnawialnych źródeł energii i zastosowaniu technologii ograniczających emisję.

W 2015 r. wszystkie gminy powiatu szczycieńskiego przyjęły „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru gmin położonych na terenie powiatu szczycieńskiego (miasto Szczytno, gminy: Szczytno, Pasym, Dźwierzuty, Jedwabno, Rozogi, Świętajno, Wielbark), mrągowskiego (gmina Piecki) oraz nidzickiego (gmina Janowo)”.

Termomodernizacja budynków

Na terenie powiatu, w latach 2014-2015 prace związane z termomodernizacją budynków wykonywane były przez osoby fizyczne i prawne, spółdzielnie mieszkaniowe, wspólnoty mieszkaniowe oraz jednostki samorządu (termomodernizacja budynku OSP w Dźwierzutach i w Rańsku, budynku Zespołu Szkół nr 2 w Szczytnie, budynku Miejskiego Ośrodka Kultury w Pasymiu). W Wydziale Architektury i Budownictwa Starostwa Powiatowego w Szczytnie, w 2014 r. przyjęto 15 zgłoszeń związanych z termomodernizacją lub dociepleniem budynków, a w 2015 r. - 30 zgłoszeń.

Modernizacja oświetlenia ulicznego

Gmina Wielbark w latach 2014-2015 zmodernizowała oświetlenie uliczne na terenie kompleksu rekreacyjno-sportowego i ścieżki rowerowej. Działania spowodowały w znacznym stopniu ograniczenie zużycia energii elektrycznej. Modernizacja polegała na wymiany lamp na energooszczędne typu LED oświetlenia drogowego wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Na ten cel gmina wydała 64 933,45 zł w 2014 r. i 174 738,34 zł w 2015 r.

Bioróżnorodność

Stan walorów przyrodniczych na terenie powiatu szczycieńskiego jest bardzo dobry. O wartości tych zasobów świadczy m.in. ujęcie ich w sieci obszarów Natura 2000. Równie dobry jest stan lasów poza obszarami chronionymi. Teren powiatu należy do obszaru funkcjonalnego Zielonych Płuc Polski. Na terenie powiatu, zgodnie z informacją Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Olsztynie wg stanu na dzień: 31.12.2015 r. ustanowionych było 8 różnych form ochrony przyrody, w tym:

- 1 park krajobrazowy,
- 7 rezerwatów,
- 4 obszary chronionego krajobrazu,
- 9 użytków ekologicznych,
- 2 zespoły przyrodniczo-krajobrazowe,
- 5 obszarów ujętych w sieci Natura 2000, w tym 3 obszary specjalnej ochrony ptaków i 2 obszary o znaczeniu dla Wspólnoty,
- 108 pomników przyrody,
- 38 strefy ochrony utworzone w celu ochrony ostoi i stanowisk roślin lub grzybów objętych ochroną gatunkową lub ostoi, miejsc rozrodu i regularnego przebywania zwierząt objętych ochroną gatunkową.

Istotnym elementem zasobów przyrodniczych na terenie powiatu są lasy. Nadzór nad lasami, które nie stanowią własności Skarbu Państwa sprawuje Starosta. Pełna informacja dotycząca nadzoru nad lasami nie stanowiących własności Skarbu Państwa znajduje się na str. 23- 24 niniejszego opracowania.

Ważnym elementem związanym z zachowaniem zasobów bioróżnorodności jest również dostosowanie nasilenia presji turystycznej i penetracji do odporności i chłonności turystycznej terenu. Przykładem takich działań na terenie powiatu są inwestycje jednostek Lasów Państwowych, polegające na np.:

- utrzymaniu i modernizacji leśnych parkingów i miejsc postojowych,

- zagospodarowaniu pól biwakowych i obozowisk,
- tworzeniu ścieżek dydaktycznych.

Nadleśnictwa jak również koła łowieckie prowadzą działania mające na celu: zachowanie siedlisk oraz miejsc rozrodu gatunków chronionych i rzadkich, renaturyzację zniszczonych ekosystemów i siedlisk przyrodniczych, restytucję gatunków rodzimych, utrzymywanie odpowiedniej kondycji lasów, prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej, w tym odnowień naturalnych.

Zasadniczymi formami ochrony gatunków zagrożonych jest objęcie ich ochroną prawną oraz ochrona ekosystemów i siedlisk, w których one występują. Niestety, zachodzące zmiany spowodowały przekroczenie granicy bezpieczeństwa dla wielu gatunków fauny i flory.

Dla niektórych gatunków m.in. kuropatwy (*Perdix perdix*) i cietrzewia (*Tetrao tetrix*) powyższe działania są spóźnione i niewystarczające. W związku z powyższym, konieczna jest restytucja gatunku, czyli przywrócenie przyrodzie gatunku, który wyginął na danym obszarze.

Na terenie powiatu od 2013 r. prowadzony jest projekt „Introdukcji kuropatwy w powiecie szczycieńskim”, realizowany przez Szczycieńskie Towarzystwo Przyrodnicze oraz miejscowe koła łowieckie: „Żbik” Szczytno, „Jeleń” Szczytno, „Rys” Dźwierzuty, „Sokół” Szczytno i „Łoś” Olsztyn. Działania podjęto w związku z zatrważającym spadkiem populacji kuropatwy. Według szacunków, na Warmii i Mazurach żyje mniej niż jedna para tych ptaków na sto hektarów pól i łąk. Populacja kuropatw została drastycznie ograniczona przez drapieżniki, na przykład lisy, ptaki z rodziny jastrzębiowatych i krukowatych. Ogromne straty, sięgające miejscami blisko 80 %, notuje się podczas lęgów. Kuropatwy nie mają dogodnych miejsc do bytowania i gniazdowania. Ponadto, chemizacja rolnictwa bardzo źle wpływa na populację kuropatwy. Poważnym zagrożeniem kuropatw są również dziczące psy i koty. W 2013 r. do kilku obwodów łowieckich w powiecie szczycieńskim wpuszczono ponad 450 kuropatw. Podobną liczbę ptaków udało się zakupić i wypuścić w 2014 r. W 2015 r. w kilku miejscach powiatu wpuszczono 830 sztuk kuropatw. Dofinansowanie z WFOŚiGW w Olsztynie na realizację tego zadania wynosiło 50 %. Młode kuropatwy pochodzą z hodowli spod Lęborka. W akcji wsiedlania ptaków uczestniczyli również uczniowie szkół podstawowych. Dzieci i młodzież od kilku lat włączają się aktywnie w działania związane z ochroną przyrody. Koła łowieckie w ramach przygotowań do wsiedleń, podobnie jak w latach ubiegłych, wykonały wiele dodatkowych zadań:

- poletka i remizy śródpolne,

- budki dla ptaków,
- wykładanie karmy,
- redukcja drapieżników łownych (w szczególności lisów).

Z obserwacji wynika, że na przygotowaniach przeprowadzonych przed wsiedleniem kuropatw zyskała również populacja zająca.

Nadleśnictwo Szczytno w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko V oś priorytetowa „Ochrona przyrody i kształtowanie postaw ekologicznych” w latach 2010-2014 prowadziło projekt pt. „Czynna ochrona biotopów cietrzewia *Tetrao tetrix* w Nadleśnictwie Szczytno obszar OSO Puszcza Napiwodzko-Ramucka”. Cel projektu i zakres podejmowanych w jego ramach działań, polegał na ochronie biotopów cietrzewia, poprzez:

- powstrzymanie sukcesji naturalnej – zachowanie miejsc tokowych i lęgowych dla cietrzewia na powierzchni 295,67 ha, poprzez usuwanie roślinności drzewiastej i krzewiastej na powierzchniach nieleśnych,
- ograniczenie presji drapieżników, poprzez redukcję gatunków takich jak: lis, jenot, kuna, norka amerykańska, szop pracz, borsuk, tchórz,
- zmniejszenie śmiertelności cietrzewi wskutek kolizji z ogrodzeniami z siatki drucianej,
- dopasowanie elementów gospodarki leśnej w obrębie ostoi cietrzewia do jego wymagań siedliskowych (np. odpowiedni skład zakładanych upraw, pozostawianie przestoi brzożowych),
- poprawę bazy żerowej cietrzewia poprzez kształtowanie strefy ekotonowej las – teren otwarty na powierzchni 24 ha oraz rozsypanie gastrolitów.

Wartość kosztów kwalifikowalnych tego zadania wyniosła 2 327 693,00 zł. Projekt finansowany był przez Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (85%) oraz Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (15%). Celem projektu była kompleksowa, czynna ochrona cietrzewia kładąca główny nacisk na ochronę miejsc jego występowania. Liczebność tego gatunku od lat 70-tych ubiegłego wieku spada wskutek zmian zachodzących w środowisku. Główną przyczyną są szybko postępujące procesy sukcesji naturalnej, które wpływają na zmniejszenie udziału biotopów preferowanych przez cietrzewia. Działania zaplanowane w projekcie były prowadzone na terenie administracyjnym Nadleśnictwa Szczytno – obręb leśny Szczytno w obszarze OSO – Puszcza Napiwodzko-Ramucka. Tereny te sąsiadują z czynną ostoją cietrzewia na Poligonie Muszaki oraz w Rezerwacie Małga – teren Nadleśnictwa Jedwabno, gdzie od 14 lat prowadzona jest ochrona cietrzewia dająca pozytywne efekty ekologiczne. Zadania ochronne polegały

głównie na: powstrzymaniu procesu naturalnej sukcesji (zarastania), przywracaniu otwartego charakteru łąk śródleśnych, pastwisk i terenów bagiennych, poprawie stosunków wodnych, wymianie grodzień z siatki metalowej na drewniane, poszerzaniu bazy żerowej przez podsadzenia, kształtowaniu strefy ekotonowej las – teren otwarty z uwzględnieniem preferencji środowiskowych cietrzewia, dostosowywaniu gospodarki leśnej w rejonie występowania tego ptaka do jego potrzeb (silniejsze trzebieże, wstrzymanie wprowadzania podsadzeń z dębu i buka, niezalesianie istniejących luk w drzewostanie) oraz prowadzeniu jego stałego monitoringu i inwentaryzacji na tym terenie.

Zaniechanie działań lub ich przełożenie na kolejne lata prawdopodobnie doprowadziłoby do utraty cietrzewia i konieczności jego restytucji. Podtrzymanie i powiększenie istniejącej populacji cietrzewia jest zabiegiem pewniejszym niż jego wsiedlanie, które pociąga za sobą wiele kosztów i komplikacji. Prowadzone w ramach projektu działania pozytywnie wpłynęły na występujące na tym terenie inne cenne gatunki, takie jak: orlik krzykliwy, derkacz, żuraw, kania, błotniak, kropiatka, bocian biały, kraska czy bielik. Ponadto, Nadleśnictwo Szczytno wykonało odkrzaczanie na terenie rezerwatu Galwica.

Nadleśnictwo Jedwabno w 2015 r. utworzyło 2 strefy ochronne miejsc rozrodu i przebywania dla sowy włochatki (*Aegolius funereus*), średniego ptaka drapieżnego z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*). Ponadto w latach 2014-2015, w związku z przestrzeganiem zapisów Planu Zadań Ochronnych (PZO) dla NATURA 2000 Puszcza Napiwodzko - Ramudzka PLB28007, objęto ochroną strefową gatunków obszar o powierzchni 925 ha.

Nadleśnictwo Wielbark w ramach czynnej ochrony cennych gatunków flory i fauny prowadziło ochronę strefową gniazd orlika krzykliwego (*Clanga pomarina*) na powierzchni 52,56 ha.

Edukacja ekologiczna

W latach 2014-2015 na terenie powiatu prowadzone były różnorodne działania związane z edukacją ekologiczną. Skierowane były zarówno do najmłodszych mieszkańców jak i do określonych grup zawodowych. Liczne akcje, spotkania, uroczystości oraz publikacje, w ramach których promowano różne aspekty ochrony środowiska miały na celu zwiększanie świadomości ekologicznej. Podejmowane one były przez jednostki samorządu, organizacje pozarządowe, szkoły, parafie, lokalną organizację turystyczną, jednostki Ochotniczej Straży Pożarnej, ośrodki kultury, koła łowieckie, oraz jednostki Lasów Państwowych.

Działania z tego zakresu obejmowały:

- konkursy (Nadleśnictwo Korpele: „Poznać, Polubić, Pomóc, Przetrwać”, Nadleśnictwo Wielbark: „Leśny konkurs fotograficzny z kalendarzem Nadleśnictwa Wielbark”, Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Jerutach: „Rusz ciało i umysł w służbie ochrony przyrody”, Gmina Szczytno: „Ekologiczna Makieta”),
- cykliczne akcje związane m.in. z: Szczycieńskim Dniem Ekologii, Europejskim Dniem Bez Samochodu, Dniem Mokradeł, Dniem Ptaków, Dniem Ziemi, Dniem Lasu i Zadrzewień, Dniem Ochrony Środowiska, Dniem Dzikiej Fauny i Flory czy Tygodniem Czystości Wód,
- zajęcia dydaktyczne, warsztaty,
- organizację i udział w ogólnokrajowych i regionalnych imprezach propagujących ochronę przyrody i środowiska, np. Wiosenne Sprzątanie Warmii i Mazur, Sprzątanie Świata,
- przygotowanie i wydanie wydawnictw edukacyjnych,
- popularyzację ochrony środowiska i przyrody w regionalnych i lokalnych środkach masowego przekazu.

Szczególnie dużą aktywność w zakresie działań edukacyjnych wykazują koła łowieckie oraz Nadleśnictwa. Prowadzą one szeroko zakrojone akcje informacyjne i edukacyjne skierowane najczęściej dla dzieci i młodzieży z terenu powiatu. Działania prowadzone są również poprzez prelekcje, akcje i spotkania, lekcje terenowe. Programy edukacji ekologicznej są opracowywane wspólnie ze szkołami. Akcje związane z edukacją dzieci i młodzieży prowadzone były przez Nadleśnictwa w oparciu o „Program edukacji leśnej na lata 2006-2015”. Nadleśnictwo Szczytno utworzyło „Leśną Salę Edukacyjną”, natomiast Nadleśnictwo Wielbark prowadzi zajęcia w ramach „Zielonej Szkoły”.

Szkolne koła zainteresowań związane z ekologią mogą liczyć na wsparcie z budżetu samorządów. Koła łowieckie w ramach projektu „Myśliwi - dzieciom „Hubercik”, wydały publikację dofinansowaną ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie. Publikacja ta, to książeczka skierowana do najmłodszych pt. „Hubercik”, autorstwa Pauliny Adamskiej i Bolesława Woźniaka, opracowana od strony graficznej przez Przemysława Kozaka, mająca przybliżyć dzieciom świat myśliwych. Autorzy zrozumieli i przystępnym językiem zapraszają dzieci do kniei, w której poznają wiele tajemnic lasu. Koła łowieckie angażują uczniów szkół podstawowych podczas corocznych akcji wsiedlania kuropatw. W czerwcu i lipcu 2015 roku na terenie Gminy Jedwabno odbyły się warsztaty fotograficzne o nazwie „Aparaty fotograficzne ze śmieci”, podczas których wykonywano zdjęcia z pudełka od butów metodą otworkową w specjalnie przygotowanej ciemni. Zajęcia polegały na kreatywnym spędzeniu czasu dzieci i młodzieży, poznaniu

historii powstawania fotografii oraz wykonaniu czegoś z odpadów. Projekt został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Olsztynie.

Dla starszej grupy odbiorców skierowane były warsztaty, wystawy, plenery i festyny, biegi (Bieg Leśnika), grzybobrania itp., podczas których poruszane były aspekty związane min. z ekologią, ochroną środowiska i przyrody. Podczas lokalnych imprez, również promowana była ekologia i ochrona środowiska oraz atrakcyjne przyrodniczo tereny powiatu szczycieńskiego. Nadleśnictwo Wielbark wspólnie z IKEA Industry Poland przeprowadziło warsztaty ekologiczne dla dzieci pt. „Od sosenki do komody”. Tworzone są nowe ścieżki edukacyjne, szlaki do Nordic Walking (Nadleśnictwo Szczytno, Nadleśnictwo Wielbark), ścieżki turystyczne i rowerowe, szlak konny (Nadleśnictwo Wielbark).

Gmina Pasym przeprowadziła akcję informacyjną skierowaną do jej mieszkańców, dotyczącą obowiązków w zakresie gospodarki odpadami oraz pozbywania się nieczystości ciekłych. Role edukacyjną i promującą pełnią wszelkiego rodzaju wydawnictwa edukacyjne, foldery, mapy, ulotki oraz promocja w mediach (nadleśnictwa, jednostki samorządu).

Znaczna część środków na edukację ekologiczną, w postaci dofinansowań, pochodziła z WFOŚiGW w Olsztynie. Wysokość dofinansowania na edukację ekologiczną ze środków WFOŚiGW w Olsztynie wyniosła w 2014 r. – 25 984,00 zł i w 2015 r. – 155 390,00 zł.

Tabela 5. Dofinansowania na edukację ekologiczną ze środków WFOŚiGW w Olsztynie w latach 2014- 2015

Nazwa Beneficjenta	Nazwa zadania	Koszt całkowity [zł]	Wysokość dofinansowania [zł]
2014			
Fundacja Kreolia-Kraina Kreatywności	Artystyczne Spotkanie z Ekologią „Na trawie”	10 000,00	8 000,00
Fundacja Autrimpus	JEZIORO TEŻ MOŻE, czyli ekologiczne akcje nad Jeziorem Domowym Dużym w Szczytnie	3 200,00	2 500,00
Fundacja Kreolia-Kraina Kreatywności	Letnie Ekologiczne Warsztaty w Kreolii	1 250,00	500,00
Gmina Miejska Szczytno	Wiosenne działania Szczytno-2014	9 375,00	7 500,00
Gmina Rozogi	Piknik ekologiczny połączony z konkursem tradycyjnej plastyki obrzędowej Palma Wielkanocna	35 000,00	30 000,00
Gmina Rozogi	Festyn tradycji ekologicznych w Księżym Lasku	1 800,00	1 000,00
Gmina Rozogi	„Środowisko ponad wszystko” rodzinny festyn ekologiczny w Orzeszkach	1 800,00	1 000,00
Gmina Rozogi	„Uczymy siebie i dzieci żyć bez śmieci” festyn ekologiczny w miejscowości Dąbrowy	1 800,00	1 000,00

Gmina Rozogi	Aktywna edukacja ekologiczna - tworzenie stoisk ekologicznych	15 245,02	15 000,00
Gmina Szczytno	Promowanie walorów przyrodniczych Gminy Szczytno w ramach Dożynek Gminnych – olszyny 2014	30 873,00	5 000,00
Gmina Świątajno	Wydanie folderu Gminy Świątajno, celem podniesienia wiedzy ekologicznej	10 689,00	7 000,00
Koło Łowieckie „Jeleń” w Szczytnie	Publikacja edukacyjna „Hubercik – Myśliwi Dzieciom” KŁ „Jeleń”	6 000,00	3 000,00
Koło Łowieckie „Rogacz” w Świątajnie	Publikacja edukacyjna „Hubercik – Myśliwi Dzieciom” KŁ „Rogacz” Świątajno	6 000,00	3 000,00
Koło Łowieckie „Żbik” Szczytno	Myśliwi Koła Łowieckiego „Żbik” Szczytno Dzieciom	6 000,00	3 000,00
Koło Łowieckie „Żbik” Szczytno	Publikacja edukacyjna „Hubercik – Myśliwi Dzieciom” KŁ „Żbik” Szczytno	4 000,00	2 000,00
Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Szczywieńskiego	Szczywieński Pofajdok uczy segregować śmieci	7 000,00	6 000,00
Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Szczywieńskiego	Poznaj myślistwo – Hubertus Powiatowy 2014	12 500,00	10 000,00
Nadleśnictwo Jedwabno	Warsztaty plastyczno-rzeźbiarskie o tematyce przyrodniczej dla dzieci i młodzieży w ramach obchodów 90-lecia Lasów Państwowych	3 000,00	2 000,00
Nadleśnictwo Jedwabno	Doposażenie Izby Edukacji Leśnej wraz z „Polaną Leśnych Zabaw”	6 243,91	3 121,91
Nadleśnictwo Korpele	VI edycja konkursu ekologicznego „Poznać Polubić Pomóc Przetrawić”	3 254,07	2 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	SIEĆ eko EDUKACJI w Nadleśnictwie Spychowo	40 000,00	20 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Święto Mazurskiej Dłubanki	8000,00	4000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Artystyczne lato w Nadleśnictwie Spychowo	6 250,00	5 000,00
Nadleśnictwo Wielbark	Leśny konkurs fotograficzny z kalendarzem Nadleśnictwa Wielbark oraz rajd rowerowy – „Rowerem po lasach Nadleśnictwa Wielbark”	17 444,00	6 000,00
OSP Pasym	Wydanie publikacji „OSP Pasym w służbie ludzi i przyrody”	7 000,00	2 000,00
OSP Piasutno	Promowanie lokalnych walorów przyrodniczych w ramach „II Turnieju SCRABBLE Nad JEZIOREM – Piasutno 2014”	1 350,00	1 000,00
OSP Szuć	Organizacja akcji ekologicznej „Święto Omulwi 2014”	1 350,00	1 000,00
Parafia Rzymskokatolicka Świętego Józefa w Jedwabnie	Poznajemy skarby przyrody Wysoczyzny Elbląskiej	1 600,00	1 000,00
Sychowskie Bractwo Strzeleckie	X Mazurski Konkurs Sygnalistów Myśliwskich - Spychowo 2014	10 000,00	8 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Wizyta w Arboretum	700,00	500,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Sprzątamy Rekownicę i okolice	1 250,00	1 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Śladami naszego bociana	1230,00	984,00
Szczywieński Klub Kyokushin Karate	Karate - sztuka walki o środowisko	2 000,00	1 600,00
Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Jerutach	Rusz ciało i umysł w służbie ochrony przyrody. Gminny konkurs przyrodniczy	8 000,00	4 000,00

2015			
Stowarzyszenie Nasze Jutro	Recyklingowe kreacje - warsztaty	1 103,95	300,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Wizyta w Parku Dzikich Zwierząt	1 250,00	500,00
Koło Łowieckie "Żbik" Szczytno	Żbikówka - uczy i integruje	10 140,00	5 000,00
Nadleśnictwo Korpele	VII edycja konkursu pt. Poznać Polubić Pomóc Przetwać	4 500,00	3 000,00
Gmina Świątajno	Promocja walorów przyrodniczych gminy Świątajno podczas Powiatowych Dni Ochrony Przeciwożarowej w Świątajnie	1 537,50	1 000,00
Publiczne Gimnazjum im. K. Klenczona w Dźwierzutach	Aktywne Centrum Edukacji Ekologicznej	10 030,86	5 000,00
Lokalna Organizacja Turystyczna Powiatu Szczycieńskiego	Bądź Eko(logiczny)	47 700,00	47 700,00
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury Anima	Dzika jabłoń - spotkania ze sztuką	2 000,00	1 000,00
Fundacja Kreolia-Kraina Kreatywności	Sala edukacyjna w Kreolii	20 000,00	10 000,00
OSP Linowo	Organizacja ekologicznego pikniku integracyjnego w związku z obchodami Gminnych Dni Strażaka	2 399,66	2 000,00
Gmina Jedwabno	Aparaty fotograficzne ze śmieci - warsztaty dla dzieci i młodzieży	3 450,00	2 760,00
Koło Łowieckie "Jeleń" w Szczytnie	Koło „Łowieckie Jeleń” w Szczytnie dzieciom	3 800,00	3 000,00
Koło Łowieckie "Żbik" Szczytno	Myśliwi Koła Łowieckiego Żbik Szczytno- dzieciom	3 750,00	3 000,00
Fundacja Autrimpus	Na ratunek środowisku, czyli sprzątnięcie brzegów jezior: Domowego Dużego i Domowego Małego w Szczytnie	1 250,00	1 000,00
Fundacja Autrimpus	Konferencja pt. Gospodarka człowieka a ochrona jezior	4 000,00	4 000,00
Nadleśnictwo Szczytno	Rozpowszechnienie idei proekologicznej gospodarki leśnej wśród mieszkańców powiatu szczycieńskiego - wydanie folderu informacyjnego Woda źródłem różnorodności biologicznej	2 350,00	1 880,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Sprzątnięcie Rekownicę i okolicę	1 250,00	1 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	Aktywne lato - Nadleśnictwo Spychowo	6 250,00	5 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	ŚWIĘTO MAZURSKIEJ DŁUBANKI	3 150,00	2 500,00
Miejski Ośrodek Kultury w Pasymiu	Aktywny Pasym 2015 EKOakcja EDUKacja	1 250,00	1 000,00
Stowarzyszenie Nasze Jutro	Poszukiwanie skarbów mazurskich lasów	5 026,96	4 000,00
OSP Linowo	Czysto i bezpiecznie na brzegu i w wodzie	1 250,00	1 000,00
Koło Łowieckie Sokół w Szczytnie	Posłuchaj lasu, on też uczy	1 200,00	950,00
OSP Szuć	Organizacja akcji edukacyjno-ekologicznej Święto Omulwi 2015	5 000,00	4 000,00
Gminny Ośrodek Kultury w Świątajnie	Walizka pełna pomysłów	3 500,00	1 000,00
Gmina Szczytno	Promowanie walorów przyrodniczych Gminy Szczytno w ramach Dożynek Gminnych Olszyny 2015	16 200,00	1 000,00
Stowarzyszenie Nasze Jutro	Aleja Strażników ekologii	9 800,00	7 800,00
Nadleśnictwo Korpele	Nadleśnictwo Korpele w obiektywie leśników	7 500,00	5 000,00

Nadleśnictwo Wielbark	Leśny konkurs fotograficzny z kalendarzem nadleśnictwa Wielbark	7 500,00	3 000,00
Gmina Świątajno	Ekologiczna akcja na placu zabaw w Spychowie	1 537,50	500,00
Fundacja Kreolia-Kraina Kreatywności	Artystyczna spotkania z ekologią na Trawie	6 250,11	5 000,00
Stowarzyszenie Odnowa Targowa	Wykonanie wiaty edukacyjnej na potrzeby Strzeleckiego Klubu Sportowego Bielik	20 000,00	10 000,00
Nadleśnictwo Spychowo	BnO@9170 - czyli z kompasem przez grądy	6 300,00	5 000,00
Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Rekownica	Wycieczka do Popielna	1 100,00	500,00
Gmina Miejska Szczytno	Edukacja ekologiczna Szczytno 2015	15 000,00	5000
Stowarzyszenie Twórców i Orędowników Kultury Anima	Teatr pod jabłonią - mazurskie wędrówki artystyczne	2 850,00	1 000,00

4. Ocena uzyskanych efektów ekologicznych

W Programie wyszczególniono wskaźniki umożliwiające ocenę stopnia realizacji założonych celów. Założono również monitoring, polegający na regularnej ocenie w zakresie określenia stopnia wykonania przyjętych zadań, określenia stopnia realizacji założonych celów oraz analizy przyczyn powstałych różnic.

Tabela 6. Wykaz wskaźników realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczyckiego na lata 2014-2017 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021” za lata 2014-2015

Cele	Wskaźniki	Jednostka miary	Wartość (stan na 31.12.2015 r.)	Źródło informacji o wskaźnikach
1	2	3	4	5
I. OCHRONA I RACJONALNE WYKOZRYZTANIE ZASOBÓW PRZYRODNICZYCH				
Cel 1. Skuteczna ochrona środowiska naturalnego				
	Zgodność wydawanych decyzji administracyjnych z realizowaną polityką ochrony środowiska	%	100	dane własne JST
	Ilość stworzonych korytarzy i przejść ekologicznych	szt.	brak danych	dane własne JST
	Wyposażenie w infrastrukturę środowiskową bazy turystycznej	szt. %	brak danych	dane własne JST
	Liczba gospodarstw agroturystycznych	szt.	57 (powiat) w tym: 6 (gm. Dźwierzuty) 11 (gm. Jedwabno) 7 (gm. Pasym) 2 (gm. Rozogi) 13 (gm. Świątajno) 13 (gm. Szczytno) 5 (gm. Wielbark)	dane własne JST
	Oznakowanie szlaków turystycznych	szt.	brak danych	dane własne JST
Cel 2. Zachowanie istniejącego świata roślin i zwierząt				
	Udział obszarów przyrodniczo cennych chronionych prawnie	ha %	85 533,60 ha 44,2%	dane własne JST, GUS

	Podjęte działania ochronne (np. nowe pomniki przyrody, użytki ekologiczne, rezerваты)	szt.	brak danych	
Cel 3. Zachowanie wysokich walorów krajobrazowych				
	Ilość wydanych decyzji, zgodnych z przyjętą polityką ochrony środowiska	szt.	532 decyzje + 17 postanowień (Starosta Szczycieński)	dane własne JST
Cel 4. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych				
	Wodochłonność energochłonność	właściwa jednostka w czasie do PKB, produkcji mieszkańca np. m ³ /rok/mieszkańca	Wg Tabeli 7	
II. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA				
Cel 1. Ochrona jakości wód				
	Ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska (np. wodociągi, kanalizacja sanitarna)	km %	79,8 km – sieci sanitarno kanalizacyjnej 27,2 – km wodociągów	GUS
	Jakość odprowadzanych ścieków	ładunek zanieczyszczeń w kg/rok	Wg Tabeli 7	
	Jakość wód powierzchniowych (odsetek wód w I i II klasie czystości)	%	brak danych	
	Jakość wód podziemnych (odsetek wód w I i II klasie czystości)	%	brak danych	
	Realizacja programu małej retencji	szt. %	brak danych	
Cel 2. Ochrona powierzchni ziemi				
	Ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/rok %	brak danych	
	Ilość odpadów poddanych recyklingowi	Mg/rok %	brak danych	
	Ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/rok %	brak danych	
	Udział gleb kwaśnych	ha %	41-60%	WIOŚ
Cel 3. Czyste powietrze				
	Udział odnawialnych źródeł energii w produkcji energii	kW %	brak danych	
	Wielkość niskiej emisji	Mg CO ₂ /rok %	283052*	
	Liczba uciążliwych źródeł hałasu	szt. %	2	
	Liczba stref ciszy (jeziora i ciekі)	szt.	23/1 w tym: 3/0 (gm. Dźwierzuty) 1/0 (gm. Dźwierzuty/ gm. Szczycno) 7/0 (gm. Jedwabno) 4/0 (gm. Pasym) 2/0 (gm. Szczycno) 6/1 (gm. Świątajno)	dane własne JST

	Liczba przekroczeń oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego	%	0	
	Długość i ilość ścieżek rowerowych (w tym szlaków rowerowych)	km szt.	764,4 (15,2 km ścieżek rowerowych i 749,2 km szlaków rowerowych)	GUS LOT
Cel 4. Bioróżnorodność				
	Udział form przyrodniczych objętych ochroną prawną do powierzchni ogółem	%	44,2	GUS
	Udział powierzchni zalesionych do powierzchni ogółem	ha %	Wg Tabeli 7	
III. EDUKACJA EKOLOGICZNA				
Cel 1. Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców powiatu				
	Ilość przeprowadzonych działań edukacyjnych	szt.	brak danych	
	Ilość i długość ekologicznych ścieżek edukacyjnych	szt. km	brak danych	
	Nakłady na edukację ekologiczną	zł %	Wg Tabeli 5	WFOŚiGW w Olsztynie
	Ilość organizacji pozarządowych działających aktywnie na rzecz ochrony środowiska i edukacji ekologicznej	szt.	7 - stowarzyszeń zwykłych 20 - stowarzyszeń z KRS	dane własne JST

*dane za 2010 r. „Plan gospodarki niskoemisyjnej dla obszaru gmin położonych na terenie powiatu szczywieńskiego, mrągowskiego oraz nidzickiego”

Źródłem informacji są dane gromadzone w istniejących bazach danych, zbieranych w ramach systemu administracyjnego i badań statystycznych. Niestety, nadal niektóre wskaźniki istotne dla oceny Programu, są dla obszaru powiatu niedostępne, np. wskaźniki dotyczące uciążliwości hałasu, promieniowania niejonizującego, zużycia materiałów, energii na jednostkę produkcji, wartość produkcji lub PKB czy świadomości ekologicznej mieszkańców.

Dostępność do tych informacji warunkowana jest następującymi czynnikami:

- rozszerzeniem i wzmocnieniem monitoringu środowiska i zwiększeniem dostępności danych,
- rozszerzeniem zakresu badań statystycznych w zakresie środowiska przez państwową statystykę,
- przeprowadzeniem odpowiednich badań, np. społecznych, służących ocenie świadomości ekologicznej mieszkańców i innych.

Poniżej przedstawiono osiągnięte wartości wskaźników monitoringu (określone w stosunku do 2013 r.).

Tabela 7. Zestawienie osiągniętych wartości wskaźników monitoringu (określonych w stosunku do 2013 r.)

Wskaźniki	Jednostka miary	Stan wyjściowy (31.12.2013 r.)	Stan osiągnięty (31.12.2015)	Źródło informacji o wskaźnikach
1	2	3	4	5
Udział obszarów przyrodniczo cennych, chronionych prawnie	ha %	85 533,0 ha 44,20 %	85 533,60 ha 44,20 %	dane własne JST, RDOŚ GUS
wodochłonność energochłonność	właściwa jednostka w czasie do PKB, produkcji, mieszkańca, np. m ³ /rok/mieszkańca	woda z wodociągów: • na 1 mieszkańca 28,2 m ³ /rok • na 1 korzystającego/odbiorcę 32,5 m ³ /rok energia elektryczna: • na 1 mieszkańca miasta 187,3 kWh • na 1 korzystającego /odbiorcę (gosp. Dom.) w miastach 2 457,7 kWh gaz z sieci: • na 1 mieszkańca 43,3 m ³ /rok • na 1 korzystającego/odbiorcę 124,2 m ³ /rok	woda z wodociągów: • na 1 mieszkańca 29,0 m ³ /rok • na 1 korzystającego/odbiorcę 31,4 m ³ /rok energia elektryczna: • na 1 mieszkańca miasta 201,3 kWh • na 1 korzystającego/odbiorcę (gosp. Dom.) w miastach 1405,8 kWh gaz z sieci: • na 1 mieszkańca 42,8 m ³ /rok • na 1 korzystającego/odbiorcę 125,8 m ³ /rok	GUS
ilość wykonanej infrastruktury dla ochrony środowiska	km	Sieć rozdzielcza na 100 km ² • sieć wodociągowa 56,3 km • sieć kanalizacyjna 16,7 km	Sieć rozdzielcza na 100 km ² • sieć wodociągowa 59,0 km • sieć kanalizacyjna 21,6 km	dane własne JST GUS
ładunek zanieczyszczeń doprowadzanych do wód powierzchniowych	kg/rok	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: • BZT5 18 501 kg/rok • ChZT 101 157 kg/rok • Zawiesina 14 567 kg/rok • azot ogólny 43 618 kg/rok • fosfor ogólny 1 426 kg/rok	Ładunki zanieczyszczeń w ściekach po oczyszczeniu: • BZT5 7 369kg/rok • ChZT 83 896 kg/rok • Zawiesina 11 322 kg/rok • azot ogólny 22 473 kg/rok • fosfor ogólny 1 193 kg/rok	dane własne JST, WIOŚ GUS
ilość odpadów poddanych odzyskowi	Mg/a	11,8 tys. Mg/a	brak danych	GUS
ilość odpadów biodegradowalnych wydzielanych z ogólnego strumienia odpadów	Mg/a	0,0 tys. Mg/a	866,522 Mg/a	dane własne JST
udział powierzchni zalesianych do powierzchni ogółem	ha %	• 4,91 ha • 0,002 %	• 12,61 ha • 0,006 %	dane własne JST, GUS

Na podstawie analizy założonych w Programie wskaźników monitorowania stopień realizacji przyjętych zadań i osiągniętych efektów w środowisku w latach 2014-2015 w ogólnym ujęciu można uznać za zadowalający.

Istotnym elementem monitoringu działań w środowisku są badania i monitoring prowadzony przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Olsztynie. Zgodnie z informacjami WIOŚ w Olsztynie, na terenie powiatu szczycieńskiego w 2014 r. badania monitoringowe wód powierzchniowych przeprowadzono na rzece Wałpusza (z jez. Wałpusz)

oraz na rzece Szkwa (do dopływu spod Lipniaka z jez. Świątajno Łąckie), a także objęto nimi jezioro Rańskie i jezioro Babięty Wielkie. W 2015 r. nie przeprowadzono badań żadnego jeziora i żadnej rzeki z terenu powiatu szczycieńskiego.

W latach 2012-2014 WIOŚ w Olsztynie przeprowadził badania i ocenę pięciu jezior położonych na terenie powiatu szczycieńskiego. W poniższej tabeli przedstawiono ocenę badanych przez Inspekcję Ochrony Środowiska jezior wg stanu na 2014 r. Dwa spośród badanych jezior charakteryzowały się bardzo dobrym stanem ekologicznym (I klasa jakości wód), dwa dobrym (II klasa jakości wód) i jedno jezioro umiarkowanym (III klasa jakości wód).

Tabela 8. Wyniki badań jakości wód w jeziorach

Nazwa Jeziora	Rok badań	Ocena biologiczna	Ocena fizykochemiczna	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	STAN JCW
Babięty Wielkie	2014	II	I-II	dobry	dobry	DOBRY
Leleskie	2012	I	I-II	bardzo dobry	dobry	DOBRY
Rańskie	2014	III	I-II	umiarkowany	dobry*	ZŁY
Świątajno (Narty)	2013	I	I-II	bardzo dobry	dobry	DOBRY
Wałpusz	2013	II	I-II	dobry	dobry	DOBRY

*Wynik dziedziczony z lat 2010-2013

W poniższej tabeli przedstawiono wyniki badań i ocenę stanu rzek przeprowadzonych przez WIOŚ w Olsztynie.

Tabela 9. Wyniki badań jakości wód w rzekach

Nazwa jecwp	Rok badań	Ocena biologiczna	Ocena fizykochemiczna	Stan ekologiczny	Stan chemiczny	STAN JCW
Szkwa do dopływu spod Lipniaka z jez. Świątajno Łąckie	2014	II	PSD	umiarkowany	nie badano	ZŁY
Wałpusza z jez. Wałpusz	2014	II	II	dobry	dobry	DOBRY
Omulew od Czarnej rzeki do Sawicy z Sawicą od wypływu z jez. Sasek Mały	2013	II	II	dobry	dobry	DOBRY
Rozoga od źródeł do Radostówki z Radostówką	2013	II	II	dobry	nie badano	-
Dopływ spod Jedwabna	2013	II	II	dobry	nie badano	-

Ostatnie badania jednolitych części wód podziemnych znajdujących się na terenie powiatu szczycieńskiego przeprowadzono w 2012 r. Stan chemiczny i ilościowy został określony jako dobry.

Ocenę jakości wód powierzchniowych zlokalizowanych na terenie powiatu szczycieńskiego badanych w latach 2013-2014, przeprowadzono zgodnie z ówczesnie obowiązującym rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 9 listopada 2011 roku

w sprawie sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych oraz środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. Nr. 257, poz. 1545). W ocenie jakości rzek uwzględniono wskaźnik makrobezkręgowce bentosowe.

5. Ocena sposobów i źródeł finansowania zaplanowanych działań

W ocenie ujęto następujące źródła finansowania: budżety miast i gmin, fundusze ekologiczne: NFOŚiGW, WFOŚiGW, fundusze europejskie (w ramach m.in. Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, Regionalnego Programu Operacyjnego Warmia i Mazury, Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko oraz pozostałe źródła, np. środki własne, kredyty bankowe, mechanizmy finansowe.

Działania finansowane na terenie powiatu w latach 2014-2015 dotyczyły:

- ochrony wód i gospodarki wodnej,
- ochrony powietrza i wykorzystania Odnawialnych Źródeł Energii,
- ochrony powierzchni ziemi,
- ochrony przyrody,
- edukacji ekologicznej.

W okresie objętym Raportem, na terenie powiatu zaangażowano łącznie ok. 50 mln zł na realizację zadań proekologicznych. Zestawienie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2014-2015 przedstawione zostało w Tabeli 10.

Tabela 10. Finansowanie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2014-2015

Lp.	Jednostka samorządu terytorialnego	Wydatki na ochronę środowiska i gospodarkę komunalną [tys. zł]	
		2014	2015
1.	Powiat Szczycieński	6 320,19	7 306,18
2.	Gmina Dźwierzuty*	930,35	983,75
3.	Gmina Jedwabno*	1 338,89	1 517,67
4.	Gmina Pasym*	804,19	1 027,69
5.	Gmina Rozogi*	917,48	913,82
6.	Gmina Szczytno*	2 672,85	2 329,28
7.	Gmina Świętajno*	1 926,87	1 550,73
8.	Gmina Wielbark*	2 969,37	1 268,16
9.	Gmina Miejska Szczytno*	8 115,4	7 117,47
10.	Razem	25 995,59	24 014,75

*(dane GUS)

6. Wnioski z realizacji Programu

Analiza stanu środowiska oraz realizacji zadań zaplanowanych w Programie pozwoliła przyjąć następujące wnioski:

- w latach 2014-2015 wykonywana była zdecydowana większość działań, które wynikały z harmonogramu realizacji Programu w stopniu zadowalającym, przynosząc wymierne efekty ekologiczne,
- stan środowiska można uznać za dobry, a w niektórych dziedzinach ulega on sukcesywnej poprawie,
- zdecydowana większość wskaźników monitoringu Programu na koniec 2015 r. przedstawiała wartości bardziej korzystne z punktu widzenia szeroko rozumianej ochrony środowiska, niż na koniec 2013 r.

7. Spis tabel

Tabela 1. Zestawienie danych o ilości wydanych przez Starostę Szczycieńskiego decyzji (d) i postanowień (p) w latach 2014-2015	31
Tabela 2. Dofinansowanie likwidacji wyrobów zawierających azbest	43
Tabela 3. Wykaz wód powiatu szczycieńskiego, na których obowiązuje zakaz używania jednostek pływających z silnikami spalinowymi	44
Tabela 4. Zakup i montaż instalacji OZE przez osoby fizyczne	48
Tabela 5. Dofinansowania na edukację ekologiczną ze środków WFOŚiGW w Olsztynie w latach 2014- 2015	55
Tabela 6. Wykaz wskaźników realizacji „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Szczycieńskiego na lata 2014-2015 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2018-2021” za lata 2014-2015	58
Tabela 7. Zestawienie osiągniętych wartości wskaźników monitoringu (określonych w stosunku do roku 2013)	61
Tabela 8. Wyniki badań jakości wód w jeziorach	62
Tabela 9. Wyniki badań jakości wód w rzekach	62
Tabela 10. Finansowanie wydatków związanych z ochroną środowiska w latach 2014-2015	63